

Základní škola a Mateřská škola Olešná, okres Rakovník

Olešná 61, 269 01 Rakovník; IČ 71006613; tel. 313 514 673

E-mail: info@skola-olesna.cz; www.skola-olesna.cz

MATEŘSKÁ ŠKOLA OLEŠNÁ

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

„ ZVONEČEK PLNÝ POHÁDEK“

Zpracovala:
Andrea Samková

28. 8. 2023

Aktualizován
29. 8. 2024

Schválil:

ŠVP byl projednán na pedagogické radě 29. 8. 2024.

platnost od 1. 9. 2023

Č.j.

Ředitelka školy
PaedDr. Eva Fastová

Razítko školy

OBSAH:

1. Identifikační údaje školy
2. Obecná charakteristika školy
3. Podmínky vzdělávání
  - 3.1 Věcné podmínky
  - 3.2 Životospráva
  - 3.3 Psychosociální podmínky
  - 3.4 Organizace
  - 3.5 Řízení mateřské školy
  - 3.6 Personální a pedagogické zajištění
  - 3.7 Spoluúčast rodičů
  - 3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
  - 3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných
  - 3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let
  - 3.11 Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka
4. Organizace vzdělávání
5. Charakteristika vzdělávacího programu
  - 5.1 Zaměření školy
  - 5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu
  - 5.3 Metody a formy vzdělávání
  - 5.4 Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí Nadaných
  - 5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let
  - 5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka
6. Vzdělávací obsah
  - 6.1 Integrované bloky
  - 6.2 Dílčí projekty a programy
7. Evaluační systém

- přílohy:

celoroční projekty:

- Příloha č.1 Projekt S písničkou do školy
Příloha č.2 Projekt Kamarád s přírodou aneb do přírody za zvířátky
Příloha č.3 Projekt Předškoláček s rodiči
Příloha č.4 Čtení v MŠ
Příloha č.5 Hravá a tvořivá odpoledne s rodinou
Příloha č.6 Chytré hrátky se zvířátky
Příloha č.7 Se Sokolem do života, aneb Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky

Příloha č. 8 Gramotnosti (matematická, čtenářská, digitální...)

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Školní vzdělávací program:	Zvoneček plný pohádek
Adresa školy:	Základní škola a Mateřská škola Olešná, okres Rakovník Olešná 61, 269 01 Rakovník tel.: 31351 46 73, 730 821 774 E-mail: info@skola-olesna.cz www.skola-olesna.cz
Právní forma:	příspěvková organizace (právní subjekt - 1. 1. 2003 došlo ke sloučení ZŠ a MŠ Olešná)
Zřizovatel školy:	Obec Olešná, Olešná 8, 269 01 Rakovník tel.: 313 51 46 72 724 187 794
Ředitelka školy:	PaedDr. Eva Fastová
Zástupkyně ŘŠ pro MŠ:	Andrea Samková
Telefon MŠ:	313 51 42 16 606 157 318
E-mail MŠ:	skolka@skola-olesna.cz msolesna@seznam.cz

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola se nachází na velmi hezkém místě v obci Olešná, mimo hlavní dopravní komunikace. Škola je v provozu od roku 1979 typizovaná, přízemní jednotřídka s velkou udržovanou zahradou a terasou, které využíváme ke hrám při pobytu venku. Zahrada je vybavena moderními herními prvky (hrací věž se skluzavkou, přelézačka A, tabule, pružinové houpadlo čtyřlístek a pejsek, mašinka se 2 vagónky), pískovištěm, dřevěným domečkem a buňkou (sklad hraček). Slavnostní otevření mateřské školy jako dvoutřídní se uskutečnilo 8. 12. 1979. Ve školním roce 1993 – 1994 klesl počet zapsaných dětí, proto byla mateřská škola přebudována na školu jednotřídní. Mateřská škola s celodenním provozem, kapacita školy je 28 dětí. Škola je rozdělena na jídelnu, která slouží zároveň jako pracovna, hernu, ředitelnu, ložnici, šatnu pro děti a zaměstnance, sklad hraček a sociální zařízení. V druhé části budovy – hospodářské je kuchyň, sklady, sklep, sociální zařízení pro dospělé. Budova mateřské školy není součástí budovy základní školy. Mateřská škola se nachází asi 300m od budovy základní školy. Okolí mateřské školy dotvářejí rozlehlé lesy, louky a pole.

Rekonstrukce tohoto objektu byla realizována v roce 2012 za finanční podpory Středočeského kraje. Budova mateřské školy prošla velkou rekonstrukcí – nová plastová okna a dveře, plynové topení (elektrická kamna zrušena), vymalování celé budovy, nové linoleum, koberec, osvětlení, zateplení budovy a fasáda, 2021 rekonstrukce umývárny a toalet, 2024 vymalování školky, výměna koberců.

Od 1. 1. 2003 přešla mateřská škola do právní subjektivity a současně došlo ke sloučení Základní školy a Mateřské školy Olešná. Zřizovatelem ZŠ a MŠ Olešná je Obec Olešná. Ředitelkou subjektu je PaedDr. Eva Fastová. Počet pracovníků MŠ (ŠJ) je 5.

Filozofií naší mateřské školy je rozvíjet samostatnost, zdravé sebevědomí a tvořivost dětí přirozenou cestou, položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb. Vytvořit mateřskou školu rodinného typu ve spolupráci s rodinou. Pracujeme podle ŠVP „Zvoneček plný pohádek“, který byl vypracován na základě Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. V mateřské škole je kladen důraz na osobní spokojenost a pohodu, přátelské prostředí.

Veškeré snažení všech zaměstnanců školy směřuje k tomu, aby zde bylo dítě maximálně šťastné a spokojené dítě. Mateřská škola žije pestrým kulturním životem, respektuje specifika předškolního vzdělávání. Během celého školního roku mateřská škola úzce spolupracuje se základní školou. Tam, kde je to možné, účastní se pořádaných aktivit všichni společně, tak abychom udržovali stálou propojenost obou institucí. Velkou výhodou, kterou pak děti z mateřské školy mají, je možnost plynulého přestupu na 1. stupeň základní školy.

Velkou péči věnujeme také spolupráci s rodiči – po celý rok spolupracujeme s rodiči – aktivní zapojení rodičů do programu mateřské školy, čtení v MŠ, hravá a tvořivá odpoledne s rodinou, jejich informovanosti – individuální rozhovory a konzultační hodiny (každé úterý od 16.30 do 17.00h.), schůzky rodičů, informační tabule, webové stránky školy, společné akce apod..

Tradicí mateřské školy je spolupráce s okolními mateřskými školami, se základní školou, s pedagogicko- psychologickou poradnou (přednášky, porady...), dětským lékařem, obcí Olešná, plaveckou školou Rakovník, divadla pro děti atd.. Logopedická poradna – doporučujeme dětem se špatnou výslovností logopedickou poradnu v Rakovníku a po té spolupracujeme s rodiči, domlouváme se na co se zaměřit, co procvičovat, co se dítě v dané době učí (hlásku, prostorovou orientaci...) založeno na úzké spolupráci s rodiči.

Logopedický asistent do MŠ dochází 1x měsíčně – Logopedické hrátky s Radkou, zaměřeno na rozvoj řečových schopností a dovedností, rozvoj slovní zásoby, správné výslovnosti, dechová cvičení a další.

3. PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Základní podmínky, které je třeba při vzdělávání dětí dodržovat, jsou legislativně vymezeny příslušnými právními normami, máme v plánu dle kompetenčních, prostorových, finančních, materiálních, organizačních, legislativních, časových a personálních možností změnit či zlepšit.

3.1 VĚCNÉ PODMÍNKY MATEŘSKÉ ŠKOLY

V roce 2011 byla školní zahrada nově osázena zelení. Školní zahrada i terasa je plně využívána při pobytech venku ve všech ročních obdobích. Prostory školní zahrady jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové aktivity.

Mateřská škola má přiměřeně velké prostory, dětský nábytek, tělocvičné nářadí a zdravotně hygienická zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům (odpovídají počtu dětí a jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu). Třída a herna je vybavena tak, aby dětem umožňovaly nejen spokojený pobyt, ale zároveň je vedly k samostatnosti při hrách a ostatních aktivitách. Vybavení hračkami, pomůckami a materiály je průměrné, dle finančních možností školy. Různorodé hračky, didaktické pomůcky, výtvarné potřeby, sportovní pomůcky jsou z větší části uloženy tak, aby je děti dobře viděly a aby si je mohly samy brát a samy je ukládat.

Ve třídě jsou zřízeny hrací koutky pro tvořivé hry a zájmovou činnost dětí (kuchyňský kout, obchod, dílnička, koutek s knihami a časopisy – rozvoj čtenářské gramotnosti, koutek s hračkami pro děti od dvou let, děti si samy mohou vybírat hračky a pomůcky, které jsou v průběhu roku obměňovány a doplňovány dle potřeb dětí apod.). Digitální pomůcky jsou dětem nabízeny a obměňovány. Prostorové uspořádání vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí.

Děti se samy svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě prostředí, dětské práce jsou přístupné rodičům a veřejnosti.

Pro rozvoj pohybových dovedností slouží tělocvičné náčiní a nářadí, zahrada MŠ.

Hračky, pomůcky a materiál průběžně během celého roku dle finančních možností doplňujeme a obnovujeme.

Kuchyň – rekonstrukce (2005-2006) - do kuchyně byly nainstalovány dřezy na zeleninu, maso, bílé nádobí, umyvadlo. Byla provedena výměna bojlerů, rekonstrukce vodovodních trubek. Do skladu zeleniny byl nainstalován dřez na zeleninu a výlevka, v umývárně byly vyměněny vodovodní baterie za pákové. V roce 2012 zakoupena škrabka na brambory a mrazicí pult.

Z kuchyně se dováží obědy do ZŠ Olešná – obědy se převáží v termoobalech na kárce s krytem (splněny hyg. podmínky). Zakoupeny obaly (várnice) na jídlo. Budova MŠ byla v roce 2004 připojena na vodovodní potrubí z Rakovníka (do té doby čerpána voda z vlastní studny).

Ve školním roce 2009 /2010 byly zakoupeny nové dětské stoly a židle, magnetická tabule.

Ve školním roce 2010/2011 – vyměněn boiler, nové odpady v umývárně, opravena terasa (dřevěný plot), vrátka, opravena vrata (na školní zahradu), vyměněna PC souprava a zaveden internet.

Ve školním roce 2011/2012 byl do mateřské školy zakoupen nový CD přehrávač, DVD přehrávač.

Rekonstrukce mateřské školy byla realizována v roce 2012 za finanční podpory Středočeského kraje. Budova mateřské školy prošla velkou rekonstrukcí – nová plastová okna a dveře, plynové topení (zrušena elektrická kamna), vymalování celé budovy, nové linoleum, koberec, osvětlení, zateplení budovy a fasáda.

Ve školním roce 2012/2013 byly namontovány kryty na topení, zakoupeny police na kelímky (umývárna), dětský nábytek (stánek, kadeřnický salón, pohovky, stolek, stolička), dětské nafukovací bazénky. Pořízena byla nová tiskárna hp a televizor Samsung, fotoaparát. Dále byl opraven chodník – zámková dlažba (přístupová cesta k mateřské škole).

Kuchyň – zakoupen elektrický sporák, nové nádoby (talíře, skleničky apod.)

Ve školním roce 2013/2014 byla zakoupena lehátka – matrace (8 ks), dětský nábytek (doplnění kuchyňského koutku), štafle.

Kuchyň – nainstalována digestoř.

Ve školním roce 2014/2015 byl zakoupen dětský nábytek (dovybavení kuchyňského a obývacího koutku), naučná literatura, didaktické pomůcky. Z elektro přístrojů – pračka, laminovačka, vysavač.

Kuchyň – lednice.

Školní zahrada – oplocena studna na školní zahradě.

Ve školním roce 2015/2016 byl zakoupen nábytek – obývací stěna, 2x police s boxy, dětské toalety – zástěny. Doplněvány pomůcky pro pedagogickou činnost, hry a hračky.

Kuchyň – myčka.

Ve školním roce 2016/2017 byla zakoupena šatna pro děti (zajištěno dostatek prostoru, každý má své místo označené značkou). Dále byly doplněny hry a pomůcky pro pedagogickou činnost, knihy pro děti a literatura pro učitelky (podpora dalšího vzdělávání). Zakoupeny hračky pro děti od dvou let.

Ve školním roce 2017/2018 byly zakoupeny 2 dětské stolečky se židlemi, vybaven čtenářský koutek – matrace, skříňky, knihovnička, tunel. Byl zakoupen magnetofon značky Philips. Zakoupeno dětské povlečení (sada). Doplněvány pomůcky pro pedagogickou činnost. Školní zahrada byla vybavena moderními hracími prvky (hrací věž se skluzavkou, přelézačka A, tabule, pružinové houpadlo čtyřlístek a pejsek, mašinka se 2 vagónky), byla pořízena síť na pískoviště.

Kuchyň – mrazicí pult, kuchyňský robot.

Ve školním roce 2018/2019 byla zakoupena dotyková tabule s příslušenstvím, výukové programy, stojan na výkresy, psací stůl, sušička. Doplněvány didaktické pomůcky (Povídej žížalo, Les...), hry a hračky, naučná literatura pro děti i pedagogy.

Ve školním roce 2019/2020 zakoupena řezačka na polystyren, didaktické pomůcky, literatura. Kuchyň – sada hrnců a pomůcek.

Ve školním roce 2020/2021 proběhla rekonstrukce umývárny a toalet, vymalování přední části školky. Zakoupeny skříň na lůžkoviny. Doplněvány didaktické pomůcky a knihy.

Ve školním roce 2021/2022 byly zakoupeny digitální pomůcky na rozvoj digitální gramotnosti (financováno Evropskou unií, podpora MŠMT a NPO), literatura, didaktické pomůcky, zřízena knihovnička pro rodiče, na zahradu zakoupena dětská kola (odrážedla).

Ve školním roce 2022/2023 byly zakoupeny didaktické pomůcky, odborná literatura, chladnička, přenosný reproduktor, závěsné koupelnové police, digitální fotoaparát, mobilní telefon s příslušenstvím, stojan na kelímky na zahradu- dodržování pitného režimu.

Kuchyň – robot, elektrický ohřívač vody

Ve školním roce 2023/2024 byla vymalována zadní část školy a kuchyň a hospodářská část.

V MŠ vyměněny koberce a lišty, dopravní koberec. Zakoupeny didaktické pomůcky, odborná literatura.

Dalším **záměrem** mateřské školy je postupné vylepšování vnitřního prostředí MŠ – dlažba, třída – spodní skříňky, školní zahrady (zastřešení terasy, úprava terénu, zastínění pískoviště, úprava přední části zahrady...). Dále doplňování pomůcek a hraček, které slouží k rozvoji dětské tvořivosti, motoriky a všech oblastí, na které se zaměřujeme, doplňování hraček a pomůcek, odborná literatura.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů, jsou prováděny pravidelné revize a revize tělovýchovného náradí.

3.2 ŽIVOTOSPRAVA

- stravování v mateřské škole zajišťuje školní jídelna, která je její součástí
- dětem se snažíme poskytovat plnohodnotnou a vyváženou stravu dle příslušných předpisů
- je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržovány technologie přípravy pokrmů a nápojů
- je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne dítěte v mateřské škole, děti jsou pobízeny k pití během celého dne, děti si pití točí z termosek (voda, čaj, šťáva)
- mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly
- děti nikdy nenutíme do jídla, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování
- děti se snažíme vést k samostatnosti při stolování, při obědě je dětem polévka nalévána, starší děti si polévku nalévají samy, pro druhé jídlo si děti chodí samy, použité nádobí samostatně odnášejí na určené místo
- mazací svačiny – děti si samy připravují dopolední svačinu v některých dnech (namazat, samostatné stolování...)
- je zajištěn pravidelný denní řád, který je natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci
- děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku (v dopoledních hodinách i v odpoledních hodinách), denní doba pobytu venku je po maximální možnou dobu, vždy s ohledem na okamžitý stav ovzduší a na klimatické podmínky, využíváme zahradu (s ohledem na počasí a aktivity dětí), přilehlé lesy a louky, hřiště...
- spací aktivity dětí jsou upraveny dle individuálních potřeb dětí (dětem s nižší potřebou spánku jsou nabízeny klidové činnosti mimo lehátko - knihy a časopisy, skládky, omalovánky...), děti ke spánku nenutíme
- snažíme se, aby děti měly dostatek volného pohybu nejen na školní zahradě, ale v rámci možností i v MŠ a okolí obce
- učitelky zatěžují děti vždy přiměřeně, v rámci jejich možností, děti mají možnost kdykoliv relaxovat v klidných koutcích třídy

Záměr: - zařazování „zdravých“ potravin, úprava jídla podle nových receptur

- podpora pitného režimu na zahradě
- podporovat pohybové aktivity dětí nejen ve třídě, ale také při pobytu venku – rozšířit nabídku vhodných pomůcek pro pohybové aktivity
- pohybové hry a činnosti (cvičení, solná jeskyně Millenium Rakovník, projekt České obce sokolské – Se Sokolem do života aneb Svět nekončí za vratky, cvičíme se zvířátky, plavecká výuka – bazén Rakovník),

3.3 PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

- nově přichozím dětem nabízíme adaptační režim, možnost navštívit mateřskou školu v měsíci – červen v odpoledních hodinách v doprovodu rodičů (seznámení se s prostředím mateřské školy, s učitelkami, režimem, ŠVP atd.), v přípravném týdnu probíhá s novými dětmi v MŠ (dle počtu přijatých dětí, uvážení učitelek) - „hravá hodinka“ – učitelky s dětmi pracují a formou hry je připravují na jejich první den ve školce, září – adaptace, po dohodě s rodiči (zkrácený pobyt, celodenní pobyt... ..respektujeme individuální zvláštnosti dětí)
- nově přichozí děti mají možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci – postupné zapojování do činností mateřské školy

- všichni zaměstnanci školy usilují o vytvoření takového prostředí, aby se zde děti cítily spokojeně, jistě a bezpečně
- snažíme se, aby všechny děti měly v naší škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti, nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován
- všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování
- osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z řádu chování a norem, které jsou ve škole stanoveny, pravidla chování vytvořena společně s dětmi
- péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech, pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce
- převažují pozitivní hodnocení, pochvaly, podporujeme dítě nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si
- snažíme se v dětech rozvíjet citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu
- společně s dětmi vytváříme a snažíme se dodržovat jednoduchá a srozumitelná pravidla chování tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi, pravidla zobrazena obrázky, znaky po mateřské škole
- učitelky se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany)
- děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem ani nadměrnou náročností prováděných činností

Záměr: - vést děti k ohleduplnosti, respektu a naslouchání druhých v komunitním kruhu
 - vést děti k dodržování společně vytvořených pravidel
 - vést děti k potlačování agresivního chování, projevům fyzického násilí

3.4 ORGANIZACE

- provoz školy je od 6,45h do 16,30h, pá od 6,45h do 16,00h
v době letních prázdnin je provoz přerušen zpravidla na 6 týdnů, vše po dohodě s vedením školy, zřizovatelem a rodiči
- denní řád i program činností je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby
- snažíme se, aby veškeré aktivity byly organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě, aby se zapojovaly do organizace činností a pracovaly svým tempem
- učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání
- děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí
- při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim (možnost rodičů navštěvovat mateřskou školu před vstupem dítěte do MŠ v odpoledních hodinách, po dohodě i jindy)
- adaptační program probíhá v červnu, kdy nové děti společně s rodiči mohou navštívit MŠ v odpoledních hodinách - seznámení s prostředím mateřské školy, s učitelkami, režimem, ŠVP atd.), (v přípravném týdnu probíhá s novými dětmi v MŠ - „hravá hodinka“ – učitelky s dětmi pracují a formou hry je připravují na jejich první den ve školce)
- rodiče jsou informováni při individuálních schůzkách o mateřské škole (režim, ŠVP, organizace apod.), vyplňují vstupní dotazník (Zpovědníček), ve kterém mají možnost napsat o dítěti potřebné informace, které učitelkám slouží jako pomyslný odrazový můstek při poznávání dítěte v začátcích docházení do mateřské školy a pomůže s počáteční adaptací, rodiče jsou na individuálních schůzkách seznámeni s adaptačním

programem – vytvořit v rodině atmosféru radostného očekávání (vycházky kolem mateřské školy, prohlížení fotografií na webových stránkách školy...), připravit dítě na určitý rytmus a pravidelnost, hygienické návyky apod.

- poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu
- děti mají dostatek času a prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat
- usilujeme o vytváření podmínek pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách
- snažíme se, aby bylo dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí, pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.
- plánování činností vychází z potřeb zájmu dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí
- do denního programu se snažíme pravidelně zařazovat řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity
- pro realizaci plánovaných činností se snažíme vytvářet vhodné materiální podmínky (pomůcky jsou připravovány včas apod.)
- vytváření Plánu osobního rozvoje pro děti s odloženou školní docházkou
- pracovní doba pedagogů je organizována takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče

Záměr: - i nadále uplatňovat výrazný individuální přístup k dětem, pro zlepšení organizace vzdělávání a prohlubování individualizace probíhá v MŠ práce dvou učitelek současně v době hlavní vzdělávací činnosti (2x v týdnu)

- při adaptaci zapojit rodiče – možnost docházet do MŠ i před zahájením docházky jejich dítěte
- témata s environmentální tematikou (projekt Kamarád s přírodou aneb do přírody za zvířátky)

3.5 ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

- povinnosti, úkoly a pravomoci všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny, je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek, pravidelně jsou zařazovány pedagogické rady a provozní porady – 1x za 3 měsíce (dle potřeby častěji)
- při vedení zaměstnanců se snaží zástupkyně ŘŠ pro MŠ vytvářet ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovnice do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor, všichni se podílí na dění v mateřské škole, podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu
- ředitelka školy a zástupkyně vytváří prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství
- ředitelka a zástupkyně ŘŠ pro MŠ vyhodnocují práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivují a podporují jejich vzájemnou spolupráci, učitelky pracují jako tým, ke spolupráci zvou rodiče
- kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci
- zástupkyně ŘŠ pro MŠ vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy týmu

- mateřská škola spolupracuje: se zřizovatelem – Obec Olešná – společné akce (rozsvícení vánočního stromu, vánoční vystoupení, karneval, vítání občánků a jiné), opravy a drobné práce
  - se ZŠ Olešná - společné akce a výlety, tvořivé činnosti, vzájemné návštěvy, karnevaly, vystoupení apod.
  - s PPP (přednášky, konzultace), s logopedickou poradnou (zprostředkovaně přes rodiče, doporučení)
  - s rodiči (společné akce – projektové dny, projekty...), v rámci spolupráce s rodiči
- paní ředitelka ZŠ a MŠ Olešná úzce spolupracuje se zástupkyní ŘŠ pro MŠ (předávání pedagogických informací a informací o provozu školy)
Spolupráce zaměstnanců MŠ a ZŠ na dobré úrovni, hodnotící rozhovory.

Záměr: - pokračovat ve spolupráci se ZŠ Olešná, s obcí, účastnit se podle potřeby jejich akcí a prezentovat tak školku navenek
- zdokonalení informačního systému mezi školou a rodiči (webové stránky školy, fotogalerie, nástěnka, konzultační hodiny...)

3.6 PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

V mateřské škole pracují 2 pedagogické pracovnice s odbornou kvalifikací, mají celý úvazek.

Všichni zaměstnanci fungují na základě vymezených a společně vytvořených pravidel.

Pedagogické pracovnice:

Andrea Samková (26 let praxe)
Jana Fastová, DiS. (4 roky praxe)

Provozní pracovnice:

Eva Svobodová – školnice (8 let praxe, úvazek 0,8)
Marta Zilcherová – ved. ŠJ a kuchařka (18let praxe)
Lenka Procházková – pomocná kuchařka (6let praxe)

VZDĚLÁVÁNÍ UČITELEK

- pedagogické pracovnice jsou absolventkami pedagogických škol a mají úplné střední vzdělání, 1 učitelka VOŠ v sociálním oboru
- pedagogické pracovnice mají zájem o svůj odborný růst, soustavně se dále vzdělávají (semináře, webináře...), využívají různé formy DVPP, jejich vzdělávání je cílené a tematicky zaměřené
- učitelky jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání
- pedagogické pracovnice využívají k sebevzdělávání dostupné literatury, časopisy, noviny, pravidelně odebíráme Informatorium školy mateřské
- učitelky si předávají vzájemné zkušenosti, rozvíjí pedagogickou tvořivost
- využívat fantazie a tvořivosti ke zlepšování prostředí
- služby učitelek jsou organizovány tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti
- překrývání dle možností školy – překrývání učitelek zpravidla 2x v týdnu od 9,15h do 12,15h. (výchovně vzdělávací činnost), pobyt venku
- specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (logoped, lékař, PPP Rakovník apod.)

- Záměr:** - podněcovat pracovníky k dalšímu vzdělávání
- zapojovat provozní zaměstnance do akcí MŠ
  - zajistit překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek každý den
  - vzájemné sdílení zkušeností, spolupráce

3.7 SPOLUÚČAST RODIČŮ

- usilujeme o to, aby ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panovala oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, respekt a ochota spolupracovat, spolupráce funguje na základě partnerství
- učitelky sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět
- kladen důraz na spolupráci rodičů při první schůzce, přijetí dítěte do mateřské školy, rodiče nám poskytnou důležité informace o dítěti, sdělí své představy, plánování prvních dnů ve školce, každodenní kontakt s rodiči
- rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ, účastnit se různých programů, dle svého zájmu vstupovat do her svých dětí, v rámci spolupráce s rodiči – aktivně se podílet na programu mateřské školy: čtení pro děti, hry s dětmi, tvoření, besedy apod.
- jsou pravidelně a dostatečně informovány o všem, co se v mateřské škole děje – nástěnky, plakáty, webové stránky školy, projeví-li zájem, mohou spolurozhodovat při plánování programu MŠ, při řešení vzniklých problémů apod., průběžně mohou konzultovat individuální pokroky dítěte, konzultační hodiny každé úterý od 16,30 do 17,00h.
- třídní schůzky jsou svolávány pravidelně na začátku školního roku a v případě potřeby i během školního roku, individuální schůzky s rodiči předškoláků (STROM)
- učitelky pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení, domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání
- zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají patřičnou mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech, jednají s rodiči ohleduplně, taktně, diskrétně a s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi, nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad
- mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě, nabízí rodičům poradenský servis v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí
- tvořivá odpoledne s rodiči, posezení, zprostředkování prodeje literatury, didaktických pomůcek (externí dodavatel), fotografie z akcí, vystoupení pro rodiče...

- Záměr:** - prohlubování spolupráce s rodiči, pořádání společných akcí a výletů, projektové dny apod.
- projekty zaměřené na spolupráci s rodiči (Hravá a tvořivá odpoledne s rodinou, Čtení v mateřské škole, Předškoláček s rodiči)
  - vzdělávací semináře pro rodiče apod.

3.8 PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Podmínky pro vzdělávání dětí s priznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon (novela školského zákona č. 82/2015 Sb.) a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Prostředí mateřské školy je maximálně bezpečné s ohledem na potřeby dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami. Mateřská škola v případě potřeby zajistí kompenzační pomůcky dle potřeb konkrétního dítěte (vyjma fyzického znevýhodnění).

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v mateřské škole vytvořeny

optimální podmínky, které odpovídají individuálním potřebám dětí, u kterých je potřeba zajistit speciální pedagogickou péči s využitím podpůrných opatření.

Cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné.

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními jsou zohledňovány individuální vzdělávací potřeby a možnosti dětí. Učitelky zahrnují do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními MŠ zabezpečí:

- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci odborníky mimo oblast školství, úzká spolupráce s rodiči, komunikace
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření
- volba vhodných vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídajícím individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení
- uplatňování vysoce profesionálních postojů všech zaměstnanců mateřské školy, citlivost a přiměřené působení
- v souladu s právními předpisy bude v případě potřeby snížen počet dětí ve třídě

Záměr: - v případě potřeby bude probíhat další vzdělávání pedagogů v oblasti pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (průběžně)

3.9 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

Dítě, které vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních nebo sociálních dovednostech.

Mateřská škola vytváří podmínky pro vzdělávání dětí nadaných obdobným způsobem jako děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Mateřská škola dle svých možností vytváří takové materiální podmínky, které umožní dítěti rozvíjet jeho talent nebo silné stránky.

Mateřská škola má dostatek materiálů a didaktických pomůcek, kterými může dále rozvíjet kognitivní schopnosti dětí. Vzdělávání nadaných dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání. Při vzdělávání jsou vytvářeny vhodné organizační podmínky (např. možnost samostatné práce s náročnějším zadáním). Učitelky podporují zvědavost dítěte, povzbuzují ke kladení otázek, podporují hledání vlastních cest a způsobů řešení, tvořivost, kombinační schopnosti a originalitu. Mateřská škola je schopna spolupracovat se školským poradenským zařízením, rodiči, případně dalšími subjekty.

Záměr: - v případě potřeby si učitelky prohlubují znalosti související se vzděláváním nadaných dětí

3.10 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Vzdělávací obsah se stanovuje pro celou věkovou skupinu společně, tj. pro děti ve věku od 2 do 6 let. V třídním vzdělávacím programu je připravován vzdělávací záměr včetně vzdělávací nabídky pro věkovou skupinu dětí od dvou do tří let.

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role.

Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou let

- souběžném působení dvou učitelek (10.00 - 12.15h.)
- úkolem předškolního vzdělávání je doplňovat rodinnou výchovu a zajistit dítěte podnětné prostředí k jeho rozvoji a aktivnímu učení

- stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, podnětné prostředí a činnosti, individuální péče, srozumitelná pravidla

Věcné podmínky

- vybavení nábytkem a dalšího zařízení v souladu s antropometrickými požadavky
- uspořádání prostoru a přístupnost hraček a pomůcek pro dvouleté děti
- zřízení čtecího koutku – knihovnička s leporely, časopisy...podporující čtenářskou gramotnost
- výběr hraček – kočárky, větší auta, odrážela (zahrada), panenky, kuchyňský kout, kout s pracovním náradím...
- rozvoj manipulačních schopností – stavebnice z větších prvků, vláčky, vkládačky, kelímky, zvukové hračky, puzzle, kostky
- volný přístup k hračkám a pomůckám (nežádoucí předměty jsou menším dětem nedostupné – vyšší police), společně nastavená pravidla, pravidla o uklízení
- šatna dětí – každé dítě má svoje místo označené značkou
- toalety jsou doplněny nočníkem – je zajištěno jejich adekvátní vymývání a dezinfekce, děti mají možnost volby
- prostředí poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, bezpečí a klid pro odpočinek (čtenářský koutek)

Záměr: - zajištění zahradního vybavení školy – průlezky, skluzavky a další prvky
 - hračky, zvukové hračky a pomůcky pro dvouleté děti – doplňování
 - vytvořit dostatečné zázemí v umývárně dětí pro zajištění hygieny

Pobyt venku

- maximální využití zahrady, využití hraček, odrážedel, kočárků, pískoviště...
- některé aktivity se přenáší na zahradu (hry s padákem, obručkami, s vodou, kreslení...)

Životospráva

- děti mladší tři let potřebují výrazně více spánku a odpočinku
- přizpůsoben režim dne (dříve obědvají, více času na jídlo a dostatek času na spánek po obědě – děti nebudíme, probouzí se samovolně)
- dětem je pití průběžně nabízeno a je k dispozici po celý den
- čištění zubů – podpora vytvoření důležitého celoživotního návyku
- pobyt venku – děti, děti mladší nejčastěji využívají školní zahradu, kde mají dostatek prostoru k volnému pohybu a jsou v bezpečném prostředí

Psychosociální podmínky

- adaptační období (probíhá vždy v měsíci červnu – ještě před nástupem do mateřské školy, dítě přijde s rodiči do MŠ, kde tráví společně odpoledne), důležitá spolupráce s rodinou
- délka pobytu v MŠ – dle domluvy s rodiči, dítě si může přinést svoji hračku, plyšáka
- o průběhu adaptace učitelky podrobně informují rodiče, dobrou adaptaci dítěte nejvíce ohrožuje nepravidelná docházka nebo méně častá docházka

Záměr: - denní režim – zajistit dostatek času a prostoru pro realizaci činností, převlékání, stravování, hygienu apod., zajištění individuální péče (menší skupiny či individuálně)
 - vytvářet jednoduchá a srozumitelná pravidla (piktogramy pro snadné pochopení)

Organizace

- pravidelná docházka
- včas omlouvat dítě v případě nepřítomnosti do 8,00h téhož dne v případě nemoci, do 12,30h předešlého dne v případě, pokud rodič zná důvod nepřítomnosti (logopedie, kontrola u lékaře apod.)
- učitelky preferují vzdělávání individuální a skupinovou výuku

- při některých činnostech se zařazuje frontální výuka (společná práce se všemi dětmi najednou – ranní kruh, přivítání, poslech pohádky a její dramatizace, hygienické návyky...)
- samostatný výběr činností, samostatné rozhodování, vlastní zodpovědnost
- vytváření hracích koutků (kuchyňka, dílnička, čtecí koutek...)
- dostatek času a prostoru pro spontánní aktivitu, která je vhodně doplňována a střídána s řízenou činností podle vzdělávacího záměru učitelky a s ohledem na respektování potřeb, možností a zájmu dětí
- učení nápodobou, situační a prožitkové učení, volná hra a experimentace

Řízené činnosti provádíme promyšleně, v rámci tematických celků a integrovaných bloků tak, aby byly naplněny všechny vzdělávací oblasti RVP PV.

V řízených činnostech podporujeme poznávání okolí, seznamování s novými věcmi, rozvíjíme aktivní slovní zásobu dětí, prostorovou a časovou orientaci. Využíváme zejména smyslové poznávání a nápodoby. Učíme děti třídit, porovnávat poznávat. K tomu využíváme různé pomůcky (knihy, obrázky, skládačky, reálné předměty...) a různé činnosti (pozorování, dramatizace s loutkou, vyprávění, poznávací hry...).

Pracujeme v kratším celku, založeném na zkušenostech a zájmu dětí.

Ke každodenním činnostem v mateřské škole patří jednoduché písničky, básničky, říkadla spojené s hrou na tělo, ukazováním apod. Také používáme dětské hudební nástroje, děti vedeme ke střídání rytmu a síly zvuku. Hudebně-pohybové činnosti jsou dětmi velmi žádané a vyhledávané. Podporují paměť, děti si rychle osvojí pohybovou složku, rychleji si zapamatují i text. Posilujeme tím u dětí nástup dlouhodobé paměti.

Tyto aktivity tvoří pravidelnou součást denního programu.

Rozvoj hrubé motoriky – umožňujeme co nejvíce volného pohybu (odrážela, průlezký, tělocvičné náčiní a náradí, míče, padák, vytváření opičí dráhy...). Při pohybových činnostech nezapomínáme na protahovací cviky, posilování obratnosti, dechová a uvolňovací cvičení.

Výtvarné činnosti – využíváme prstové barvy, houby, pastelky trojhranné, křídly, používáme velké plochy papíru. Pracujeme v menších skupinkách nebo individuálně během dne i několik dní.

Mezi pracovní činnosti zařazujeme modelování nebo jiné zpracování materiálu hmatem, lepení, trhání, mačkání, hry s přírodním materiálem, navlékání dřevěných korálků, třídění, provlékačky, zapínání zipů, knoflíků, mozaika z hříbečků apod. Jedná se o tvůrčí aktivity s cíleným rozvojem jemné motoriky.

KLID A POHODA jsou hlavním předpokladem pro dobře zvládnutou aktivitu.

Řízení mateřské školy, personální a pedagogické zajištění

- změna – denní režim pro děti mladší tří let (dle aktuálních potřeb dětí)
- větší spolupráce s rodiči
- účast na vzdělávacím semináři „Specifika práce pedagoga s dvouletými dětmi v mateřské škole“ (hrazeno ze šablon)
- souběžné působení dvou pedagogů: - řízenou činnost často provádí učitelka individuálně, druhá musí být k dispozici ostatním dětem (volná hra)
  - jiné činnosti se naopak vykonávají ve větší míře než s většími dětmi frontálně (utváření hygienických návyků)
  - skupina dětí je velká a pro pohodu dětí třeba je rozdělit do menších skupin se samostatným dohledem
  - pobyt na zahradě, procházka do okolí školy
  - vždy, když je potřeba děti přemístit, převléknout (zajištění bezpečnosti)
- překrývání přímé pedagogické činnosti učitelky v rámci možností školy zpravidla 2x v týdnu od 9,15 do 12,15h.

- Záměr:** - souběžné působení učitelek při přímé pedagogické činnosti (dle počtu dvouletých dětí a finančních možností školy)
- školní asistent (dle potřeby a finančních možnostech školy)
  - vybavit pedagogickou knihovnu o další knihy věnující se této problematice, didaktické materiály pro práci s dvouletými dětmi, sebevzdělávání učitelek

Spoluúčast rodičů

- úzká spolupráce s rodiči
- pořádání Dne otevřených dveří – rodiče s dítětem si mohou prohlédnout venkovní i vnitřní prostory mateřské školy, seznámit se vzdělávací nabídkou, ŠVP, tradicemi a zvyklostmi MŠ, možné zapojení do probíhajících aktivit (ranní, dopolední i odpolední)
- tvoření s rodiči, společné posezení apod.

Záměr: - rozvíjet a prohlubovat spolupráci s rodiči (akce MŠ, výlety, projektové hry...), poskytnout jim odbornou literaturu, odkazy na vhodné webové stránky, kontakty na odborníky atd.

SPOKOJENÉ DÍTĚ = SPOKOJENÍ RODIČE = SPOKOJENÉ UČITELKY

Vzdělávací nabídku pro dvouleté děti učitelky realizují úpravou samotného prostředí, vhodným výběrem hraček, sportovního náčiní, dětských hudebních nástrojů, běžnými předměty a různými materiály (barvy, modelovací hmota, látka...).

Dvouleté děti se učí experimentováním, objevováním a nápodobou a především hrou. Zařazeny pravidelné opakující se činnosti (společné přivítání, společný úklid, společné popřání – k jídlu...), pozornost udrží na velmi krátkou dobu – říkanky a písničky doplněné pohybem (tleskání, dupání...), paměť krátkodobá.

Rozvoj pohybových dovedností – překážková dráha, volnost pohybu, dostatek prostoru. Rozvoj hry – stavění z kostek, hra nápodobou (vaří v kuchyňce, montuje v dílničce...), postupně vyhledává ke hře partnera.

Podnětné prostředí stimuluje osobní rozvoj dítěte a vytváří podmínky k počáteční socializaci. Výrazné zlepšení sebeobsluhy, zdokonaluje hygienické návyky. Dvouleté dítě již dokáže akceptovat nastavené normy chování, společně vytvořená pravidla.

Je velmi důležité respektovat individuální rozdíly mezi jednotlivými dětmi. V tomto období je vhodné podpořit samostatnost dítěte, dát dítěti dostatek času, aby si činnosti samo vyzkoušelo. Přiměřenými a vhodnými pobídkami k samostatnosti dítě rozvíjí nejenom své dovednosti, samostatnost, ale rozvíjí i svou osobnost, důvěru v sebe samo, podporuje přirozenou aktivitu, touhu experimentovat, prozkoumávat atd.

Dvouleté dítě při svém objevování, prozkoumávání a osamostatňování chce být viděno, podporováno a chváleno.

Podnětné prostředí a bezpečná atmosféra přispívají k budování kladného vztahu postaveného na důvěře dítěte a učitelky.

Metoda a formy vzdělávání

- poskytujeme dětem pestrou paletu činností zaměřenou na celkový rozvoj dítěte, posilování jemné i hrubé motoriky, utváření základů budoucích kompetencí
- u dvouletých dětí musíme počítat s tím, že udrží zpravidla pozornost výrazně kratší dobu, nevydrží v klidu, potřebují pohyb a střídání činností, časté opakování známých a zvládnutých činností
- volíme činnosti jednodušší na provedení
- nápodoba, respektovat potřeby dítěte

Nezáleží na viditelném výsledku aktivity, ale na pocitech, které dítě zažívá, na radosti ze hry a aktivity, na pocitu bezpečí, klidu a jistoty. Důležitý není výsledek, ale proces.

Charakteristika a specifika jednotlivých činností pro práci s dvouletými dětmi

Rozvoj poznávacích procesů a hry

- nabídka činností, motivace k dalšímu poznávání a učení
- učit žít dítě ve společnosti vrstevníků, vytvoření jednoduchých pravidel
- smyslové učení, pohybové aktivity, orientace v prostoru
- všechny činnosti probíhají formou hry, prostřednictvím hry dítě zpracovává své zkušenosti, realitu (rozdělit se o hračku, požádat, půjčit...)

PŘEVAŽUJE VOLNÁ HRA A PROSTOR PRO POHYBOVÉ AKTIVITY

- slovní hry spojené s pohybem, námětové hry (na kočičku, na maminku...)
- úprava prostředí, vhodný výběr hraček

Úkolem pedagoga je poskytovat dětem co nejvíce prostoru k vlastnímu vyjadřování, samostatnosti a zároveň dávat dětem potřebné mantinely.

Mateřská škola se snaží respektovat způsob výchovy dítěte v rodině a naopak rodina by měla respektovat pravidla nastavená v mateřské škole.

Dobře nastavená spolupráce na začátku docházky je základem dobré spolupráce po celou dobu docházky dítěte do mateřské školy.

3.11 PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Učitelky mateřské školy poskytují dětem cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou učitelky uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

V mateřské škole je jedna třída, heterogenní, věkové složení dětí je od 3 do 6-7 let. Celková kapacita školy je 28 dětí.

(vyhláška 151/2018 Sb. za každé ve třídě zařazené dítě mladší 3 let se do doby dovršení 3 let věku dítěte nejvyšší počet dětí ve třídě snižuje o 2 děti.), v případě volné kapacity MŠ jsou děti přijímány v průběhu školního roku.

Pracují zde dvě učitelky. Překrývání učitelek dle možností školy zpravidla 2x v týdnu (9,15 – 12,15h.) při vzdělávacích činnostech, při pobytu venku, obědu a předávání dětí.

Děti ve věkovém rozmezí 2 – 3 roky – učitelky u dětí převážně vytváří základní hygienické, společenské a pracovní návyky, adaptují děti na pobyt v mateřské škole a její organizaci.

Jednoduchými hrami, písničkami, říkankami, cvičením rozvíjejí osobnost dítěte, základní komunikační dovednosti. Děti se seznamují se základními pravidly soužití. Starší děti – učitelky se cíleně věnují činnostem, které směřují k všestrannému rozvoji dítěte, k upevňování pravidel soužití a chování, na přípravu ke vstupu do základní školy. Činnosti jsou pravidelné,

všestranné a diferencované dle věku dětí jejich schopností a dovedností. Učitelky dbají na harmonický rozvoj dítěte, rozvoj jeho osobnosti, dbají na komunikační a sociální dovednosti, soustředění na činnosti, soulad s očekávanými výstupy.

Časový harmonogram režimových činností

REŽIM DNE

6,45 – 8,30	příchod dětí do MŠ, spontánní hry dětí v herně, u stolečků, v koutcích..., děti se věnují pracovním a výtvarným činnostem, úklid hraček a pomůcek
8,30 - 8,55	pohybové aktivity, hudebně pohybové hry, zdravotní, dechová a relaxační cvičení, komunitní kruh, hygiena
8,55 – 9,20	dopolední svačina, hygiena
9,20 – 9,50	výchovně vzdělávací řízené činnosti, příprava na pobyt venku
9,50 – 11,50	denní doba pobytu venku je po maximální možnou dobu, upravuje se s ohledem na klimatické podmínky (vyhláška č.160/2024 Sb.)
11,55 – 12,30	oběd, hygiena
12,35 – 14,35	odpolední odpočinek – poslech čtené pohádky, vyprávění, klidové hry mimo lůžko
14,50 – 15,15	odpolední svačina
15,15 – 16,30 (pá do 16,00)	hry a zájmové činnosti dle vlastní volby dětí, pobyt na školní zahradě, dokončení prací z ranních činností

Režim dne lze v průběhu dne měnit a upravovat podle situace, potřeb a zájmů dětí. Mezi jednotlivou stravou je nutno zachovávat zpravidla tříhodinové intervaly.

Uvedené časy jsou pouze orientační. Veškeré činnosti a aktivity jsou voleny a prováděny s ohledem na zájmy a potřeby dětí tak, aby byly respektovány psychohygienické podmínky vzdělávání, byl dán dostatek prostoru a času dětem od dvou do tří let na oblékání, stolování, odpočinek, hygienu apod. Po celý den je v mateřské škole zajištěn pitný režim.

Dopolední činnosti

Volná hra je pro děti prostorem pro individuální a kolektivní činnosti. Děti mají v nabídce velkou škálu hraček, her, didaktických pomůcek, mohou využít řadu hracích koutků, rozvinout fantazii při stavbě nových zákoutí, konstruování výrobků, možnost výtvarného projevu a další. Tělovýchovné chvílky jsou zařazovány každý den podle programu a potřeb dětí. Při individuálních činnostech zařazujeme i preventivní logopedickou péči, na specifickou péči dochází děti po doporučení ke svému logopedovi. Ranní kruh – seznámení s týdenním tématem, samostatné vyprávění, říkanky s pohybem, svolávací písnička...

Dopolední společná svačina kolem 8,55 – 9,20h. (2x/týden – samostatná příprava svačiny, mazací svačiny).

Řízené činnosti, které provádějí děti společně a jsou směřovány k plnění vzdělávacího cíle, jsou většinou zařazovány po svačině. Děti nejsou do činností nuceny. Využíváme vhodné motivace, prožitkového učení, dramatické výchovy, pozorování apod. Děti dělíme na dvě skupinu podle věku – zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek 2x v týdnu 9.15h. – 12.15h. Pobyt venku využíváme k pohybovým hrám a aktivitám, seznamování se s okolím a přírodou, pozorování.

Doba oběda je zpravidla od 11,55h. Děti se snažíme vést k dodržování hygienických zásad a zásad správného stolování. Respektujeme návyky dětí, spolupracujeme s rodiči při zvykání na dětem neznámá jídla. Poskytnuto dostatek času, prostoru dětem od dvou do tří let – stolování, hygiena, oblékání...

Po obědě část dětí odchází domů, ostatní odpočívají na lehátku, dětem, které neusnou, jsou nabídnuty klidové činnosti mimo lůžko. Doba odpočinku trvá zpravidla do 14,35hodin.

Odpolední činnosti

Odpolední svačina je podávána od 14,50h., je společná. Po ní si děti samy volí činnosti a hry u stolků nebo v herně. V případě pěkného počasí se odpolední činnosti odehrávají na školní zahradě.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria pro přijímání dětí jsou v souladu se školským zákonem a jsou zveřejňována v období před zápisem na webových stránkách školy, nástěnkách...

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Zákonný zástupce dítěte, pro které je vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit, že dítě bude individuálně vzděláváno. Tuto skutečnost oznámí ředitelce školy nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, nejpozději do 31. května.

- Ředitelka mateřské školy dohodne se zákonným zástupcem dítěte:
  - způsob ověření (ověření znalostí dítěte v mateřské škole)
  - termíny ověření, včetně náhradních termínů (ověření se musí uskutečnit v období od 3. do 4. měsíce od začátku školního roku). O konkrétním termínu je zákonný zástupce dítěte předem informován.
- Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u tohoto ověření. K ověření přijde zákonný zástupce s dítětem jen jednou, a to v předem daném termínu od 1. 11. do 31. 12. daného školního roku.
- Ředitelka mateřské školy doporučí zákonnému zástupci dítěte, které je individuálně vzděláváno, oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno. Tyto oblasti vychází z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Škola doporučí zákonným zástupcům možnost zpracovat portfolio dítěte a využít ho současně jako výstup při ověřování očekávaných výstupů.
- Ředitelka mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání, ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistí účast dítěte u ověření v předem určeném řádném a to ani v náhradním termínu.
- Odvolání proti rozhodnutí ředitelky mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání dítěte nemá odkladný účinek.
- Po ukončení individuálního vzdělávání dítěte nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.

V případě individuálního vzdělávání mateřská škola dítě průběžně nijak nesleduje ani nevede, pouze jedenkrát ověří úroveň dosahování očekávaných výstupů. Zákonnému zástupci dítěte ze školského zákona vyplývá povinnost zajistit účast dítěte u ověření a právo být přítomen ověření. (§ 34b odst. 3).

Popis pravidel organizace distančního vzdělávání:

Distanční vzdělávání škola poskytuje v případě krizových opatření KHS nebo MZČR nebo z důvodu nařízení karantény více než poloviny dětí v povinném předškolním vzdělávání. Distanční vzdělávání je povinné pro děti, na které se vztahuje povinné předškolní vzdělávání. Distanční způsob může probíhat nejrůznějšími formami, a to dle technického vybavení školy, zákonných zástupců a personálních možností školy. Vzdělávání distančním způsobem formou off-line. Jedná se o zasílání tištěných materiálů, plnění praktických úkolů využívajících přirozené podmínky dětí v jejich domácím prostředí, aplikace znalostí a dovedností v praxi, činnosti zaměřené na samostatnou práci dítěte, na rozvoj kompetencí (společná hra, příprava jídla, práce na zahradě, pohyb v přírodě, drobné domácí práce, hudební a výtvarné aktivity...), umístění pracovních listů na webové stránky školy. Asynchronní výuka – děti pracují společně se svými rodiči na zadaných úkolech v jimi zvoleném čase a vlastním

tempem. Vzdělávání distančním způsobem škola uskutečňuje podle RVP PV a ŠVP v míře odpovídající okolnostem § 184a Zákona č. 349/2020 Sb.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Zaměření školy

Motto: „Všechno, co opravdu potřebuji znát, jsem se naučil v mateřské školce“

Robert Fulghum

5.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Filozofií naší mateřské školy je vytvořit MŠ rodinného typu ve spolupráci s rodinou. Rozvíjet samostatnost, zdravé sebevědomí a tvořivost dětí přirozenou cestou. Úkolem je rozvíjet osobnost dítěte, podporovat jeho tělesný rozvoj a zdraví, jeho osobní spokojenost a pohodu, napomáhat mu v chápání okolního světa a motivovat je k dalšímu poznávání a učení.

Vzdělávání se uskutečňuje ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem řízených a spontánních aktivit. Denní součástí pedagoga je tvořivá improvizace, resp. pružné a citlivé reagování na okamžitou situaci. V mateřské škole je kladen důraz na spokojenost a pohodu, přátelské prostředí.

Chceme umožnit dětem prožít aktivní a šťastné dětství tím, že jim vytvoříme pohodové a přátelské prostředí bez zbytečného spěchu, kde se budou cítit dobře, kde bude kamarádská nálada, pochopení a láska.

Chceme položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb, učit je zdravému stravování, uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání (společnou cestou s rodiči).

Rozvíjet cestou přirozené výchovy samostatné a zdravé sebevědomí, sebejisté děti s vlastním úsudkem, schopné dívat se kolem sebe, uvažovat, tvořivě myslet a jednat. Umět se přizpůsobit, být odpovědní, ochotní nejen přijímat, ale také dávat, být citliví k potřebám druhého. Schopni dále se rozvíjet, učit se všemu, co budou v životě potřebovat, aktivně čelit problémům, které život přináší a tím je připravit na školu, pro život a pro další vzdělávání s přihlédnutím na jedinečnost každého dítěte.

Vytvořit prostředí pohody, důvěry, přátelství a pěkných vztahů mezi dětmi navzájem, mezi dětmi a kolektivem mateřské školy, mezi školou a rodinou. Přistupovat k rodičům s pochopením a porozuměním.

Cílem je podporovat duševní pohodu dětí i zaměstnanců (vytvoření rodinného prostředí), vzdělávání dětí rozvíjet přirozenou cestou. Prostředky – respektovat individuální potřeby a přání dětí, prožitkové učení, vyvážený poměr řízených a spontánních aktivit. Usilujeme o to, aby dítě, které odchází z mateřské školy bylo maximálně připraveno a rozvinuto na základě svých možností a zájmů a to po stránce tělesné, psychické i sociální, aby mohlo prožít plnohodnotný a smysluplný život s ohledem na individuální potřeby dětí a v součinnosti s rodinou.

Vize mateřské školy:

- šťastné a spokojené dítě
- vytváření předpokladů pro celoživotní vzdělávání, nejen tedy přípravu na vstup do základní školy
- vytvářet příznivé klima školy a její součinnost s okolím, spolupráce s rodiči, vzájemný respekt
- všestranný rozvoj osobnosti dítěte, samostatnost, vlastní názor..., respektování individuálních potřeb dítěte

5.2 DLOUHODOBÉ CÍLE VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání

- systematické rozvíjení řeči dítěte
- cvičení schopností a dovedností, které dítěti umožňují a usnadňují proces jeho dalšího rozvoje a učení
- podpora stále dokonalejšího chápání okolního světa a dětské radosti z rozšiřujících se možností zasahovat do jeho dění
- motivace k aktivnímu poznávání, podpora chuti dítěte k učení, zájmu poznávat nové a objevovat neznámé, porozumět věcem a jevům kolem sebe
- rozvíjení schopností přemýšlet a rozhodovat se
- rozvíjení všech poznávacích a kreativních schopností, jejich fantazie
- rozvoj schopností dítěte přizpůsobovat se, reagovat na změny a vyrovnávat se s nimi

Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

- poskytování možností poznávat takové hodnoty, jako je nedotknutelnost lidských práv, individuální svoboda, stejná hodnota a rovnost všech lidí, soucítění, solidarita se slabými a ohroženými, péče o druhé a ohled na jiné, hodnoty spojené se zdravím, životem a životním prostředím a důstojnými vztahy mezi lidmi
- rozvíjení schopnosti komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích
- vedení dětí k sociální soudržnosti, příprava na život v multikulturní společnosti, k tomu, aby vnímaly různost kulturních komunit jako samozřejmost a měly porozumění pro jejich rozdílné hodnoty i pro vzájemné sblížování

Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí:

- rozvoj poznávání sebe sama, vlastních zájmů, možností a potřeb
  - vytváření příležitostí k rozvoji sebevědomí a získání sebedůvěry
  - vedení dětí k zájmu podílet se na společném životě a činnostech ve škole i v rodině (učit je spolupracovat, spoluodpovídat, akceptovat a tolerovat druhé)
  - vedení dítěte k poznání, že může svou životní situaci ovlivňovat, že může jednat svobodně, že však za to, jak rozhodne a co udělá, odpovídá

Tyto cíle vyjadřují základní orientaci pro předškolní vzdělávání a i každodenní práci učitelky. Jsou univerzální, přirozené a všudypřítomné. Učitelky působí na děti ve shodě se všemi cíli při všech činnostech a situacích. Plněním cílů směřuje vzdělávání k utváření základů klíčových kompetencí (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence činnostní a občanské). Klíčové kompetence jsou soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince. Tyto kompetence jsou obsaženy v očekávaných výstupech. Dané cíle jsou dlouhodobé a prolínají všemi činnostmi. ŠVP usiluje v souladu s RVP PV o vytváření základů klíčových kompetencí.

Pro etapu předškolního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence (citace RVP PV):

- 1. Kompetence k učení**
- 2. Kompetence k řešení problémů**
- 3. Kompetence komunikativní**
- 4. Kompetence sociální a personální**
- 5. Kompetence činností a občanské**

Předpokládá se, že pro dítě předškolního věku mohou být dosažitelné klíčové kompetence v následující úrovni:

Kompetence k učení

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije, se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně, si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

Kompetence k řešení problémů

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
  - řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
  - řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady), využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
  - užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
  - zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
  - rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou, do káže mezi nimi volit
  - chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Kompetence komunikativní

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizími jazyky

Kompetence sociální a personální

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- se chová při setkání s neznámými lidmi či neznámých situacích obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Kompetence činnostní a občanské

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolí prostředí (přírodní i společenské)

Dítě si od útlého věku osvojuje základy klíčových kompetencí a získává tak předpoklady pro své celoživotní vzdělávání.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Vzdělávání se uskutečňuje ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou. Ke vzdělávání je poskytnuto vhodné prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k aktivnímu rozvoji a učení. Spontánní a řízené aktivity jsou vyvážené. Vzdělávání je vždy vázáno jednak k obecným potřebám daným věkem, jednak k individuálním potřebám a možnostem jednotlivých dětí. Specifickou formou vzdělávání je didakticky zacílená činnost, ve které učitelka s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení, probíhá zpravidla ve skupinách i individuálně. Vychází se ze zájmu hravosti, dětské zvědavosti a potřeby objevovat. Ve všech činnostech jsou obsaženy prvky hry a tvořivosti.

Mezi oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání patří množství nadstandardních aktivit – pohybové hry a cvičení, plavecká výuka, společné akce rodičů a dětí (Mikulášská nadílka, Vánoční vystoupení, vánoční spaní, společné tvoření...), projektové dny, návštěvy divadelních představení, výlety, dopravní hřiště, muzea, celodenní výlety apod.

V tomto školním roce budeme docházet do plaveckého bazénu Rakovník, plavecká výuka bude realizována ve 2. pololetí.

Naše škola se také zapojila již osmým rokem do projektu České obce sokolské „Se Sokolem do života aneb Svět nekončí za vratky, cvičíme se zvířátky“ – aktivní sportování, týmová spolupráce, radost ze splněných úkolů jak u jednotlivce, tak ve skupině. Plnění jednotlivých úkolů by mělo přinášet dětem radost a potěšení z pohybu, pomáhat jim naučit se překonávat překážky, rozvíjet jejich samostatnost při dalším zdokonalování pohybových dovedností a tím jim umožnit vstup do velkého světa při překonání hranice šesti let. (viz. Příloha č. 6).

Formy vzdělávání mají charakter hry. Hra je pro děti činností přirozenou, slouží jako aktivizační a motivační prostředek. Pomocí hry se rozvíjí praktické a komunikační dovednosti. Probouzejí aktivní zájem v dítěti a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat. Jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, na vyváženosti spontánních aktivit a řízených činností v menších či větších skupinách nebo individuálně, vycházejí z dětské volby, zvědavosti a potřeby objevovat. Mezi tyto činnosti patří pohybové aktivity, pohybové a volné hry, námětové hry, smyslové hry, konstruktivní hry, pohybové hry s pravidly, dramatické hry, jazykové hry a cvičení, hry s digitálními pomůckami, hry ve dvojicích a komunikativní kruhy, diskuse, skupinové činnosti, psychomotorická cvičení, práce s přírodním a netradičním materiálem, výtvarné, pracovní, hudební a dramatické činnosti a recitace, tvořivé činnosti, pozorování a další. Všechny činnosti směřují k rozvoji gramotností (čtenářské, matematické, digitální...) viz příloha 8. Kooperativní učení podporuje u dětí vzájemnou sounáležitost, propojenost, individuální i společnou odpovědnost a reflexi, ale také radost ze splnění společného úkolu.

Logopedická prevence – zařazovány logopedické chvílky, které prolínají během celého dne. Připravit dítě na to, aby dokázalo mluvit správně. Cvičení jazyka a mluvidel, dechová cvičení ...vše formou her. Do MŠ dochází 1x měsíčně logopedický asistent „Logohrátky s Radkou“ – formou her si děti procvičují oromotoriku, jemnou i hrubou motoriku, zrakové i sluchové vnímání, prostorovou orientaci, řečové schopnosti a dovednosti apod. Na rozvoj řečových schopností a dovedností je také zaměřen projekt Chytré hrátky se zvířátky, který bude děti seznamovat i s různými didaktickými hrami.

Při svém působení na děti využíváme situačního učení, kdy vytváříme nebo využíváme různé životní situace k přirozenému poznání vlastní zkušeností. Využíváme vlastního vzoru vhodného chování k učení dětí takzvanou nápodobou – metoda sociálního učení.

Vzdělávání probíhá na základě zpracování třídního vzdělávacího programu, který je rozvržen na určité časové úseky. Vzdělávání se bude přizpůsobovat vývojovým kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí každé věkové skupiny, vývojová specifika budou při vzdělávání dětí v plné míře respektována. Upřednostňujeme zejména ty formy vzdělávání, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, aktivní účasti dítěte, prožitkovém učení a hře. Péče o děti ze znevýhodněného sociokulturního prostředí – zahrnuje zejména zvýšenou individuální péči, v případě potřeby i spolupráci s dalšími odborníky (pediatr, PPP ...). Péče o děti s odkladem školní docházky – na základě spolupráce s PPP bude zpracován Plán osobního rozvoje dítěte, podle kterého se bude pracovat, vše se písemně zaznamenává.

5.4 ZAJIŠTĚNÍ VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A DĚTÍ NADANÝCH

Pravidla a průběh tvorby realizace

Plán pedagogické podpory - podpůrné opatření prvního stupně zpracovává mateřská škola pro dítě, nepostačuje-li samotné zohlednění individuálních potřeb dítěte. Plán pedagogické podpory obsahuje popis obtíží, stanovení cílů podpory a způsobů hodnocení. Za Plán pedagogické podpory, jeho vypracování, konzultaci se zákonnými zástupci a informování o jeho obsahu je odpovědná zástupkyně ŘŠ pro MŠ (spolupráce s učitelkou).

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP

Individuální vzdělávací plán je zpracováván na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádost zákonného zástupce dítěte. Za individuální vzdělávací plán a jeho vyhodnocení ve spolupráci se školským poradenským zařízením a informování učitelek je odpovědná zástupkyně ŘŠ pro MŠ.

Za práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami a dětmi nadanými a povinnou dokumentaci odpovídá zástupkyně ŘŠ pro MŠ. (spolupráce učitelek)

5.5 ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Při přijetí dětí mladších tří let navazuje mateřská škola úzkou spolupráci se zákonnými zástupci. Spolupráce probíhá zejména v oblasti adaptace v mateřské škole (průběh, časování, pozitivní motivace), otázek přiměřenosti doby pobytu dítěte v mateřské škole a pravidelného režimu. Vzdělávací obsah není odlišný, pouze je přizpůsoben věku a možnostem dětí mladších tří let.

5.6 ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu. Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání

ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Obsah školního vzdělávacího programu a jeho struktura

Školní vzdělávací program „Zvoneček plný pohádek“ je společnou prací učitelek. Při jeho zpracování jsme vycházely z rámcových cílů a kompetencí daných v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Je sestaven tak, aby respektoval hlavní cíle předškolního vzdělávání. ŠVP dává větší možnosti pedagogickým pracovníkům ve výběru forem, metod a činností při naplňování daných cílů. Uplatňujeme spolupráci s rodinou, cílené plánování – prolínání námětů, metod, poznatků a jejich návaznost, propojení všech oblastí vzdělávání a zároveň i podmínek, za kterých vzdělávání probíhá.

ŠVP – „Zvoneček plný pohádek“

ŠVP je dokument, který se stále vyvíjí, a který úzce souvisí s postupným získáváním nových zkušeností, poznatků z autoevaluace, se stálým sebevzděláváním pedagogů a postupnými změnami podmínek, které jej ovlivňují. Je stavěn tak, aby přispíval k rozvoji dítěte a jeho učení v různých oblastech, umožňoval naplnit život dítěte mnohostranně pestrou nabídkou činností intelektových i praktických, dítě mělo možnost získávat potřebné dovednosti, poznatky, poznávat hodnoty a zaujímat postoje.

Záměrem tohoto vzdělávacího programu je rozvoj osobnosti dítěte, jeho individuality, jeho vzdělávacího potenciálu s citovým postojem vůči ostatním lidem, světu kolem nás, člověku a jeho práci, rodině, přírodě, vlastnímu zdraví, historii a tradicím. Rozvíjíme a podporujeme vztah k sobě i druhým v souladu s lidskými hodnotami. Rozvíjíme samostatnost dítěte, jeho zdravé sebevědomí.

ŠVP je rozdělen do základních bloků (měsíčních), které jsou zpracovány tak, aby odpovídaly ročnímu období, změnám ve společnosti, v přírodě, tradicím a zvykům společnosti. V každém bloku jsou téma (týdenní) - formou pohádky. Vše se dá upravovat dle potřeb, zájmu dětí a vzniklé situace, činnosti jsou dostatečně různorodé tak, aby odpovídaly věkovému složení a schopnostem dítěte. Děti mají zpravidla každý týden komunitní kruh, kde se společně seznamují s aktuálním tématem - pohádkou, podělí se o své zážitky, přivítají se říkankou apod.

ŠVP určuje přibližně časové rozložení daných témat. Časový prostor k realizaci zůstává otevřený, flexibilní, dostatečně volný s prostorem pro aktuální situace, pro aktivní vstup dětí i tvořivost učitelky. Učitelka má možnost tematické celky průběžně doplňovat a obohacovat, rozvíjet do šířky i do hloubky podle zájmu dětí, podle vývoje situace, měnit podle okolností, prodlužovat či zkracovat dobu jejich trvání, popř. je i nahrazovat jinými. Není povinnost učitelky veškerou plánovanou vzdělávací nabídku realizovat.

Na co se zaměříme:

- Dítě stojí v centru zájmu všech zúčastněných, věnujeme pozornost tomu, co prožívá, cítí, co se učí, uplatňování jeho názorů, nápadů, připomínek, jeho aktivitu.
- Demokratický přístup ve výchově a vzdělávání (děti jsou osobnosti se svými právy a povinnostmi).

Na škole preferujeme praktické činnosti, které:

- seznamují děti s přírodou a přírodními jevy, kladou důraz na bezprostřední kontakt s přírodou, na její pozorování a poznávání, napomáhají navazovat na poznatky znalosti

děti z oblasti zemědělství, práce na poli a na zahradách, a které využívají přírodního prostředí k rozvoji poznání

- umožňují vnímat okolní svět všemi smysly (prožitky dětí – návštěva vojáků, hasičů, vánoční a velikonoční tradice, karneval ...)
- vedou ke zdravému životnímu stylu (pohyb, zdravá výživa, plavání...), k respektování potřeb každého dítěte, k péči o klidné a kulturní prostředí při stolování a upevňují správné návyky při stolování
- podporují vytváření kladných vzájemných vztahů – vlídnost, ohleduplnost, vzájemná pomoc, slušnost, pěkné vztahy mezi dětmi
- věnují maximální pozornost dětské tvořivosti a umožňují dětem seberealizaci ve všech podobách (samostatné myšlení, logická úvaha, řešení problémových situací, vymyšlení příběhů apod.)
- ponechávají dětem dostatečný prostor k uplatnění jejich aktivit, které převažují nad aktivitou učitelky (učitelka činnost řídí, příliš nezasahuje, neomezuje jejich vlastní projev)
- využívají dramatizace (vyjadřování činností, jevů a věcí pomocí pohybů těla, gesty, mimikou...)
- věnují pozornost celkovému řečovému projevu dítěte (jazyková cvičení, říkadla, vyprávění, rytmizační, sluchová a jiná cvičení, hry zaměřené na artikulaci, hlasitost, plynulost, tempo řeči...), grafomotorická cvičení
- napomáhají k rozvoji pohybových schopností a dovedností dítěte, k posilování jeho mravních vlastností a k upevňování jeho zdraví (relaxační cvičení)
- posilují sebeobslužné dovednosti a návyky a vedou děti k samostatnosti

Ve vzdělávání dětí upřednostňujeme:

- uvolňování hravých činností směrem k dětem
- tvořivost dětí ve všech oblastech – aktivita dětí převažuje nad řídicí činností učitelky
- odbourávání přenosu informací, direktivního přístupu učitelky k dětem, zaměření na prožitkové poznání
- vedení dětí k samostatnosti, k posilování vlastního sebevědomí, sebedůvěry
- respektování dětské osobnosti, indiv. zvláštností každého dítěte
- vytváření motivačního prostředí, podporovat dětská přátelství, vzájemnou důvěru
- podnítit v dětech touhu poznávat okolní svět
- zapojování rodičů do dění v mateřské škole

6.1 Integrované tematické bloky:

Integrované tematické bloky:

(Integrované bloky jsou tvořeny tak, že zasahují všechny vzdělávací oblasti, s tím, že některá oblast může převažovat, jiné se blok může dotýkat jen velmi okrajově, vychází ze života dítěte). Integrované bloky svým obsahem vzájemně navazují, doplňují se, mohou se prolínat a přecházet plynule jeden do druhého. Některé prvky vzdělávacího obsahu se v různých integrovaných blocích opakují a dítěti se znovu připomínají. Dítě se s nimi setkává v nových souvislostech a učí se vidět věci z různých pohledů. Dítě si tak vytváří globální a reálný pohled na současný svět i jeho dění a získané poznatky a dovednosti může využívat v běžném životě i v dalším učení. Jednotlivá témata integrovaných bloků rozpracovávají učitelky do podtémat a zohledňují věk dětí, složení kolektivu, zájmy a potřeby dětí, dané podmínky a možnosti aj. V třídním programu jsou uvedeny konkrétní činnosti, písňe, básně, hry, motivace apod. jsou konkrétně uváděny v týdenních přípravách každé učitelky.

Září	Vítejte ve školce
Říjen	Pohádkový les
Listopad	Ve zdravém těle zdravý duch
Prosinec	Kouzelné Vánoce
Leden	Zima je tady
Únor	Hrátky s řemesly
Březen	Jaro se probouzí
Duben	Cestujeme do pohádky
Květen	Návštěva do starých časů
Červen	Cestování do světa zvířat
Červenec	Letní hrátky

Po ukončení tematických bloků (týdenních témat) učitelky mateřské školy s dětmi pravidelně provádějí zpětné hodnocení. To probíhá nejčastěji formou společných rozhovorů. Děti tak poskytují učitelkám zpětnou vazbu, která je podkladem pro další evaluaci mateřské školy.

ZÁŘÍ VÍTEJTE VE ŠKOLCE

Charakteristika bloku:

Privítání dětí v mateřské škole, seznámení s prostředím mateřské školy, s časovým rozvrhem, s činnostmi, svými vrstevníky (jména, značky) a dospělými, hračky a pomůcky a jejich uložení, seznamování s digitálními pomůckami – dodržování pravidel her a činností, pracovat samostatně i ve dvojicích apod. Adaptace dětí, postupné zapojování mezi ostatní, komunikace s dětmi i dospělými. Odstraňovat strach z neznámého prostředí, odloučit se na určitou dobu od rodičů. Společné vytváření a dodržování pravidel chování a komunikace, upevňování hygienických a společenských návyků a postojů, poučení o bezpečnosti, seznámení se školním řádem. Upevňovat u dětí význam rodiny a rodinných vztahů, kdo patří do rodiny, nejbližší členové rodiny, společné trávení volného času, časové vztahy a činnosti s tím spojené. Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhým, respektovat a tolerovat druhé, vztahy k ostatním. Státní svátek – Svatý Václav (historie naší země).

Budeme pozorovat změny v přírodě a příchod podzimu, jeho charakteristické znaky, barvy.

Rozsah: 4 týdny

Podtémata:

Do školky se těšíme, společně se poznáme

O třech medvědech

O neposlušných kůzlátkách

Pohádkový podzim

Vzdělávací záměry (cíle):

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových dovedností
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

Poznávací schopnosti a funkce, představitivost a fantazie, myšlenkové operace

- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)

Sebepojetí, city, vůle

- získávání relativní citové samostatnosti

Dítě a ten druhý

- seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému

Dítě a společnost

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření a dodržování, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí

Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu

Činnosti a náměty:

- zvládnout základní lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, poskoky, skoky), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, respirační hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě (jednoduché obrázky a znaky)
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- společná vyprávění (sdělování vlastních zážitků), komunikativní kruhy
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- námětové hry a činnosti, hry na téma rodiny, přátelství
- společné hry a skupinové aktivity
- výlet po mateřské škole, zahradě a blízkém okolí
- podpora dětských přátelství (klubíčko přátelství)
- činnosti dramatické, výtvarné, hudebně pohybové, prohlížení a čtení knížek
- vyprávění toho, co dítě slyšelo, prožilo...
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina, mateřská škola
- pozorování přírody, vycházky do okolí, výlety, přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm
- osvojení si poznatků o přírodě a jejích proměnách – charakteristické znaky podzimu
- práce s přírodním materiálem
- práce s literárními texty (poslech pohádek, veršů)
- DUMY: Denní režim, Co kam patří, Poznáváme se, Pravidla ve školce...
- Dětský koutek, Pro nejmenší, Digitální pomůcky (zvířátka)

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo

- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, zvládnout jemnou motoriku
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- zachovávat správné držení těla

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- částečně se orientovat v čase
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat

Sebepojetí, city, vůle

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory

Dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělými, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování v mateřské škole, na veřejnosti
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

Dítě a společnost

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí – výtvarné činnosti, dovednosti a techniky

Dítě a svět

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- seznamuje se s možnostmi využívání digitální technologie v MŠ

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

Kompetence k řešení problémů

- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého)

Komunikativní kompetence

- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

Sociální a personální kompetence

- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

Činnostní a občanské kompetence

- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

ŘÍJEN POHÁDKOVÝ LES

Charakteristika bloku:

Vytvořit u dětí otevřený postoj k životnímu prostředí, učit je vnímat přírodu, která je obklopuje, rozvíjet u nich pocit sounáležitosti s ní a naučit si ji chránit. Seznámení s ekosystémem lesa a životem volně žijících zvířat. Barvy přírody, druhy stromů a jejich plody, prostorová orientace, příprava na zimu, práce myslivce. Poslech povídek, bajek, v nichž vystupují zvířata, ponaučení. Navození kladného vztahu k přírodě, pobyty v přírodě. Státní svátek (vznik Československa – historie naší země).

Rozsah: 4 týdny

Podtémata:

O Budulínkovi

O skřítkovi Dubáčkovi

O Smolíčkovi

Červená Karkulka

Vzdělávací záměry (cíle):

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností (vnímání, naslouchání, porozumění)

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

Sebepojetí, city, vůle

- rozvoj schopnosti sebeovládání

Dítě a ten druhý

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Dítě a společnost

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Dítě a svět

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Činnosti a náměty:

- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační)

cvičení)

- práce s knihou, obrazovým materiálem, atlas zvířat, stromů
- dramatické činnosti (pantomima – lesní zvířata), pohádka
- poslech čtených či vyprávěných příběhů, bajek a jejich mravní ponaučení
- přímé pozorování přírodních jevů (les)
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, porovnávání...)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty (práce s přírodním materiálem)
- výlety do okolí, návštěva myslivce
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, vyřešit vzájemný spor...
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- ekologicky motivované hravé aktivity (ekohry)
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, vycházky do okolí, výlety (projekt Kamarád s přírodou aneb do přírody za zvířátky)
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, počasí...)
- poučení o možných nebezpečných situacích (cizí lidé, zvířata v lese...), preventivní programy, hry
- DUMY: Zvířátka v lese, Medvědí rodina, Oblékáme medvídka, stromy a keře, Houbičky...
Software: Dětský koutek
Robotické hračky – Zvířata z lesa (najdi cestu...)

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat přírodní překážky, pohybovat se ve skupině dětí...)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem...)
- chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), orientovat se v prostoru i v rovině
- záměrně se soustředit a udržet pozornost

Sebepojetí, city, vůle

- být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

Dítě a ten druhý

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

Dítě a společnost

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, tvořit z papíru, konstruovat, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

Dítě a svět

- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se můžeme ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (modelové situace, co dělat, kam se obrátit apod.)
- přínosy i rizika digitální technologie

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

Kompetence k řešení problémů

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Komunikativní kompetence

- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

Sociální a personální kompetence

- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese následky

Činnostní a občanské kompetence

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

LISTOPAD VE ZDRAVÉM TĚLE ZDRAVÍ DUCH

Charakteristika bloku:

Zaměříme se na důležitost ochrany svého zdraví pro úspěšné, radostné a plnohodnotné prožívání života. Budeme poznávat lidské tělo, lidské smysly, základy sexuální výchovy, hygiena, zdravá výživa, zdravý životní styl, nezdravé návyky a závislosti, jak se chovat k nemocnému, u lékaře apod.. Zaměříme se na význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka, zpracování apod. Důležitost aktivního pohybu a sportu. Časové vztahy a činnosti s tím spojené (roční období). Přímé pozorování změn, které přináší podzim. Seznamování se s tradicemi a legendami (Svatý Martin, dušičky, Halloween...)

Rozsah: 5 týdnů

Podtémata:

O veliké řepě
Pět kamarádů
O Palečkovi
Jak funguje moje tělo
Nemocný medvídek

Vzdělávací záměry (cíle):

Dítě a jeho tělo

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj a užívání všech smyslů, základy sexuální výchovy (pohlaví...)

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- vytváření základů pro práci s informacemi

- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření

- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)

Sebepojetí, city, vůle

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (získávání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti...)

- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

Dítě a ten druhý

- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými

- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Dítě a svět

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Činnosti a náměty:

- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí (pojmenování)

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)

- příležitosti a činnosti směřující k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

- smyslové a psychomotorické hry

- činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků

- prohlížení knih, encyklopedií, atlasů

- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv

- nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.

- námětové hry a činnosti

- hry a činnosti zaměřené na smyslové vnímání (zrak, sluch, čich, hmat a chuť) – ovoce a zelenina

- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem...)

- hraní rolí, hudební a hudebně pohybové hry

- dramatické činnosti (předvádění a napodobování člověka v různých situacích – lékař, nemocný, lékárná...), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv...)

- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru (před, za, mezi, první, poslední...)

- chápat základní číselné a matematické pojmy (více, méně, stejně)

- číselná řada, třídění, znázornění pomocí grafických znaků (panáčky...)

- podzimní hrátky, činnosti přispívající k péči o životní prostředí, pracovní činnosti na školní zahradě

- využívání encyklopedií, atlasů, obrazový materiál
- výlety a vycházky do podzimní přírody, hry s přírodním materiálem
- DUMY: Moje tělo, O dvou zubních kartáčcích, Špinavé ruce...
- Software: Dětský koutek, Písmáčkovy úkoly

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo

- zachovávat správné držení těla
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat apod.)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

Poznávací schopnosti a funkce, představitivost a fantazie, myšlenkové operace

- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, méně, stejně, první, poslední apod.)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- rozlišuje některé obrazné symboly (ikony, piktogramy...) a rozumí jejich významu i jejich komunikativní funkci

Sebepojetí, city, vůle

- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování

Dítě a ten druhý

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- spolupracovat s ostatními

Dítě a společnost

- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami...

Dítě a svět

- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádku a škod, upozornit na ně
- být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny)

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení

Kompetence k řešení problémů

- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit

Komunikativní kompetence

- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, interaktivní tabule, audiovizuální technika, telefon apod.)
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout

Činnostní a občanské kompetence

- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- chápe, že se může o tom, co dělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

PROSINEC   KOUZELNÉ VÁNOCE

Charakteristika bloku:

Seznamování se s vánočními zvyky a tradicemi, prožití adventního času v klidu a pohodě, společné setkávání rodičů a dětí při oslavě Vánoc, vánoční vystoupení, pomoc při výzdobě mateřské školy, mikulášská nadílka, vánoční nadílka u stromečku, navození vánoční atmosféry, výroba přáníček apod. Zima a les, názvy stromů – jehličnaté, listnaté, zvířata v zimě – zimní nadílka v lese..., časové pojmy (ráno, poledne, večer, noc a činnosti s tím spojené), různé druhy hodin a hodinek. Všechny činnosti budou motivačně sjednoceny a povedou k aktivnímu zapojení dětí a ke společnému radostnému prožívání vánočního času. Vést děti k toleranci, vytváření nových přátelství, zdvořilosti a slušnosti.

Rozsah: 4 týdny

Podtémata:

O nezbedných čertech

Perníková chaloupka

Vánoce přicházejí

Vzdělávací záměry (cíle):

Dítě a jeho tělo

- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- rozvoj paměti a pozornosti

Sebepojetí, city, vůle

- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Dítě a ten druhý

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)

Dítě a společnost

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- rozvoj společenského a estetického vkusu
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Dítě a svět

- poznávání jiných kultur
- vytvoření si vztahu k tradicím a hodnotám společnosti

Činnosti a náměty:

- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťují zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- přednes, recitace, dramatizace a zpěv (příprava na vánoční vystoupení)
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů...)
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem
- činnosti zajišťující spokojenost, radost, veselí a pohodu
- spontánní hra
- sledování pohádek a příběhů obohacující citový život dítěte
- společenské hry, společné aktivity
- společné zábavy a slavnosti, různé kulturní akce
- mikulášské a vánoční nadílání
- seznamování se s vánočními zvyky a tradicemi
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění, umožňující mu poznat rozmanitost kultury (výtvarné, hudební, dramatické činnosti, sportovní aktivity, kulturní akce...)
- výtvarné a pracovní činnosti, společné zdobení školky
- sledování události v obci
- četba, vyprávění a poslech pohádek
- DUMY: Hrátky s čerty, Vánoce přicházejí, Vánoční pečení...
Digitální pomůcky: elektronická tužka – Večerníčkovy pohádky

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo

- sladit pohyb s rytmem a hudbou, koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, jednoduchými hudebními nástroji, výtvarnými pomůckami a materiálem

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči, naučit se nazpaměť krátké texty
- sledovat očima zleva doprava
- chápat slovní vtip a humor

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- chápat časové pojmy, částečně se orientovat v čase
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

Sebepojetí, city, vůle

- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací)

Dítě a ten druhý

- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Dítě a společnost

- řeší problémové situace v mezích svých možností (řeší je samo, požádá o pomoc nebo o radu druhé dítě, učitelku)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Dítě a svět

- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích...)

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Kompetence k řešení problémů

- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence

- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence

- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

Činnostní a občanské kompetence

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění

LEDEN ZIMA JE TADY

Charakteristika bloku:

Poznávání charakteristických znaků zimního období, společně obdivujeme krásy zimní přírody, vlastnosti vody a její skupenství. Děti se seznamují s různými druhy zimních sportů a vzbuzujeme v nich důležitost aktivního pohybu pro naše zdraví, ale je nutné zároveň dbát na bezpečnost svou i druhých. Tělesná i duševní hygiena, dodržovat základy osobní hygieny. Arktida a Antarktida – seznamování s polárními oblastmi, zoologie, sociální orientace (iglú, Eskymáci). Seznamujeme se s časovými vztahy a elementárními časovými pojmy (roční období a měsíce), pranostiky, zvyky a tradice.

Rozsah: 4 týdny

Podtémata:

Nový rok, Tři králové

O dvanácti měsíčkách

Krtek a sněhulák

Zimní výprava

Vzdělávací záměry (cíle):

Dítě a jeho tělo

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj představivosti a fantazie
- charakteristické znaky zimy, zimní sporty, bezpečnost...

Sebepojetí, city, vůle

- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a ten druhý

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Dítě a společnost

- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Dítě a svět

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur

Činnosti a náměty:

- zdravotně zaměřené činnosti (protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- pantomima, lokomoční pohybové činnosti

- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- hudební a hudebně pohybové činnosti se zimní tematikou
- sáňkování, bobování (dle počasí)
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách
- grafomotorika, uvolňovací cvičení, prstová cvičení
- řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
- činnosti a příležitosti seznamující děti s knihami, časopisy...audiovizuální technika
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy...)
- sledování pohádek, příběhů obohacujících citový život dítěte
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem...)
- dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba apod.)
- hry a situace, kdy se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce...)
- poučení o možných nebezpečných situacích (Už to zvládnu)
- sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- DUMY: Velikosti – Sněhulák, Nebezpečí zimních sportů, Zimní sporty...
Digitální pomůcky – roboti (bludiště...)

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat přírodní překážky, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu...)
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat...)

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, písmena, číslice...), porozumět jejich významu i komunikativní funkci
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- orientovat se v čase, elementární časové pojmy (jaro, léto..., rok...)
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (podstatné znaky ročních období, společné znaky, souvislosti...)

Sebepojetí, city, vůle

- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech

Dítě a ten druhý

- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci

Dítě a společnost

- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých

Dítě a svět

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a jak se chránit (kam se obrátit o pomoc, jak se nebezpečí vyhnout)
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

Kompetence k řešení problémů

- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty, využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost

Komunikativní kompetence

- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně zformulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

Sociální a personální kompetence

- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim

Činnostní a občanské kompetence

- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

ÚNOR HRÁTKY S ŘEMESLY

Charakteristika bloku:

Seznamujeme se s lidovými tradicemi v období masopustu, společně prožíváme radost a veselí při karnevale. Je potřebné pochopit humor a vtip, který je také důležitý pro spokojený život člověka. Děti se seznamují s jednotlivými profesemi, vytvářejí si pozitivní vztah k lidské práci, řemeslům. Poznávají různé druhy materiálů, třídění odpadu, kontejnery...Pozorujeme změny v přírodě, staráme se o ptáčky, poznat a pojmenovat, stěhovaví, stálí...budka, krmítka apod. Svátek zamilovaných.

Rozsah: 4 týdny

Podtémata:

O kohoutkovi a slepičce

O pejskovi a kočičce

Ptačí pohádky

Masopust, karneval

Vzdělávací záměry (cíle):

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- uvědomění si vlastního těla

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- rozvoj tvořivého myšlení

- rozvoj představivosti a fantazie
- mít povědomí o jednotlivých profesích a jejich významu pro společnost
- předměty a jejich vlastnosti, třídění
- poznat a pojmenovat některé druhy ptáčků

Sebepojetí, city, vůle

- rozvíjení mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Dítě a ten druhý

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů k druhým lidem

Dítě a společnost

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- pochopit, že každý ve společnosti má svou roli (zaměstnání...)

Dítě a svět

- osvojit si elementární poznatky o lid. zvycích a tradicích (období masopustu)
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení

Činnosti a náměty:

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- slovní hádanky, hry se slovy, využívání humorných rýmovaček, přísloví, co, znamená, když se řekne... apod.
- vyprávění toho, co dítě slyšelo
- výroba masek na karneval, výtvarné a pracovní činnosti
- tradice a zvyky - masopust
- dramatické činnosti (pantomima – řemesla)
- různé druhy materiálů, jejich vlastnosti, třídění
- práce s knihou, práce s obrazovým materiálem, atlasy a encyklopedie – osvojení si poznatků (ptáci)
- spontánní hra, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry
- hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- hry a činnosti uvádějící dítě do světa lidí (tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, různé pracovní činnosti a předměty apod.), svět digitálních technologií ve všech oborech povolání (modernizace)
- běžné verbální, neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- kulturní akce
- sledování událostí v obci
- DUMY: Tradiční řemesla, Masopust, Poznej materiály...
Software: Dětský koutek

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní

návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutiny, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se svlékat, obouvat apod.)

- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami apod.

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- chápat slovní vtíp a humor
- vést rozhovor (naslouchat druhým, sledovat řečníka, neskákat do řeči...)
- domluvit se slovy a gesty, improvizovat

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost

Sebepojetí, city, vůle

- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

Dítě a ten druhý

- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

Dítě a společnost

- odmítat společensky nežádoucí chování (př. lež, nespravedlnost, ubližování...), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- má povědomí o významu digitálních technologií v každodenním životě člověka

Dítě a svět

- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (třídění odpadů, chránit přírodu...)

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

Kompetence k řešení problémů

- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických (zkušenosti) postupů

Komunikativní kompetence

- komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i dospělými
- chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

Sociální a personální kompetence

- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte

Činnostní a občanské kompetence

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami a co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

BŘEZEN   JARO SE PROBOUZÍ

Charakteristika bloku:

Děti se seznamují s charakteristickými znaky jara. Učí se vnímat změny v přírodě a prožívat radost z probouzející se přírody. Sledování rozmanitostí a změn v přírodě, voda v přírodě. Společně budeme poznávat hospodářská zvířata a jejich mláďata, kde žijí, čím se živí, jejich

užitek..., jarní květiny, koloběh vody v přírodě, skupenství vody, důležitost vody –
čističky..., jarní hry a radovánky, pokusy s klíčením (hrách, fazole, semínka...), práce na
zahradě (kypření, setí, sázení...) apod., svátky MDŽ, první jarní den, příprava na zápis do ZŠ
Rozsah: 4-5 týdnů

Podtémata:

O kořátku, které zapomnělo mňoukat
(Kuřátko a obilí)
Zvířátka a loupežníci
Jarní pohádka
Pohádka o vodě

Vzdělávací záměry (cíle):

Dítě a jeho tělo

- rozvoj a užívání všech smyslů
- ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- přirovnání, veršované hádanky, malované čtení
- rýmy, dějová posloupnost

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- charakteristické znaky jara, jarní příroda, květiny, práce na zahradě apod.
- poznat a pojmenovat hospodářská zvířata a jejich mláďata, zvířecí rodiny, užitek, kde žijí, čím se živí...
- ekologie – neživá příroda – koloběh vody, vlastnosti vody, její důležitost a nepostradatelnost, šetřit vodou, skupenství, čističky...
- prostorová orientace – nahoře, dole, pod, nad..., používat základní prostorové pojmy (př. dole, nahoře, vně, vedle, mezi, nízko, blízko...), labyrinty
- podpora a rozvoj zájmu o učení

Sebepojetí, city, vůle

- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

Dítě a ten druhý

- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Dítě a svět

- vnímat, že svět má svůj řád, je nekonečně pestrý a rozmanitý
- rozvíjet pocit sounáležitosti s přírodou a planetou Zemí

Činnosti a náměty:

- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové činnosti
- jarní výzdoba školky
- pěstitelské činnosti (klíčení)
- společné vyprávění, rozhovory, pantomima (zvířata)
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků

- záměrné pozorování přírodních jevů (klíčení, rašení pupenů...), návštěva - hospodářská zvířata
- rozvoj hrubé a jemné motoriky, hry s vodou
- poznej rýmy, přirovnání, malované čtení
- vyprávění podle obrázků, dějová posloupnost
- řazení podle velikosti
- rozvoj zrakového a sluchového vnímání a paměti
- spontánní hra, volné hry a experimenty s vodou, klíčení...
- práce s obrazovým materiálem, atlasy a encyklopedie zvířat, květin
- estetické a tvůrčí aktivity (výtvarné, dramatické, hudební...)
- skupinové aktivity (konstruktivní a výtvarné projekty – farma, statek...)
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách, námětové hry, dramatizace
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s estetickým obsahem a poučením
- sledování rozmanitostí a změn v přírodě, přirozené pozorování přírodního okolí, hospodářská zvířata
- DUMY: Co nepatří do dvora, Kdo bydlí kde, Rozpůlená zvířátka...
- Software: Dětský koutek – Zvířátka ze dvora, Písmáčkovy úkoly
- Digitální pomůcky: elektronická tužka – Zvířátka na statku, robotická zvířátka

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo

- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- koordinovat lokomoci a další pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- utvořit jednoduchý rým

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“

Sebepojetí, city, vůle

- rozhodovat o svých činnostech

Dítě a ten druhý

- spolupracovat s ostatními
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

Dítě a společnost

- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (co je zaujalo...)

Dítě a svět

- pomáhat a pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků, symbolů
- chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí

Kompetence k řešení problémů

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Komunikativní kompetence

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

Sociální a personální kompetence

- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim

Činnostní a občanské kompetence

- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení
- k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých

DUBEN CESTUJEME DO POHÁDKY

Charakteristika bloku:

Děti se seznamují s dalšími tradicemi naší kultury a osvojují si elementární poznatky o lidových velikonočních zvycích. Blíže se seznámíme s místem, kde bydlíme. Rozdíl mezi městem a vesnicí, dopravní ruch, příroda, orientace po obci apod. Cestujeme dopravními prostředky, dopravní značky, bezpečnost na silnici, přecházení apod. Bezpečné chování v dopravních situacích, znát důležitá telefonní čísla. Společná příprava k zápisu do 1. třídy základní školy, ještě před ním se jdeme podívat do základní školy v Olešné („škola nanečisto“). Každoroční celosvětová událost - **Den Země** podpora [ochrany životního prostředí](#).

Rozsah: 4 týdny

Podtémata:

Veselé Velikonoce

Pohádka o dopravních prostředcích

Pohádkový vláček

Poznáváme místo, kde žijeme

Vzdělávací záměry (cíle):

Dítě a jeho tělo

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- příprava k zápisu (ZŠ)
- čtení podle obrázků, antonyma, rýmy...
- seznamování se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu, dějiny a historie

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- poznat dopravní prostředky, místo pohybu, některé dopravní značky, IZS, telefonní čísla

apod.

- místo, kde bydlím, rozdíl mezi městem a vesnicí, orientace v obci
- Velikonoce – zvyky a tradice, Čarodějnice
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání

Sebepojetí, city, vůle

- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Dítě a ten druhý

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Dítě a společnost

- osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- získávání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a svět

- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- seznamování se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

Činnosti a náměty:

- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích)
- sluchové a rytmické hry (hláska na začátku i konci slova, počet slabik...)
- matematické pojmy (číselná řada, základní geometrické tvary, množství apod.)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině, prostorové vztahy, pravolevá orientace, časové vztahy
- artikulační, řečové a rytmické hry
- grafické napodobování symbolů, tvarů, písmen, číslic
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (Čarodějnice)
- cvičení organizačních dovedností, cesta domů, do obchodu, do školy...
- spontánní hra, volné hry, hra k danému tématu (doprava, nádraží...)
- hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- orientace v prostoru (bludiště, závodní dráhy...)
- pozorování dopravního ruchu
- stolní dopravní hra, hra na dopravní prostředky, poznávání dopravních značek...
- jemná motorika – auto s tužkou, výtvarné a pracovní činnosti
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace...)
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat...) - Už to zvládnou, Řekni mi
- ekohry
- DUMY: Brzy budu školákem, Velikonoce, Město, Doprava... Digitální pomůcky – programování dopr. prostředku (robot Botley)
Software: DYS (v ZŠ – interaktivní tabule), Dětský koutek

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (výtvarný materiál, předměty denní potřeby...)
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- poznat některá písmena a číslice, poznat napsané své jméno
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

Sebepojetí, city, vůle

- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zorganizovat hru

Dítě a ten druhý

- odmítnout komunikaci, která mu je nepříjemná
- dodržovat herní pravidla

Dítě a společnost

- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, MŠ, na ulici...)
- rozlišovat některé obrazné symboly (dopravní značky, označení nebezpečí)

Dítě a svět

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí (budova, blízké okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti
- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Kompetence k řešení problémů

- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů
- pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

Komunikativní kompetence

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu a funkci

Sociální a personální kompetence

- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- samostatně se rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej

Činnostní a občanské kompetence

- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

KVĚTEN NÁVŠTĚVA DO STARÝCH ČASŮ

Charakteristika bloku:

Děti se učí vnímat krásu přírody v jakémkoliv ročním období, podporujeme jejich zvědavost. Struktura rodiny (Den matek). Důležité je pochopení, co je to domov a co pro nás znamená, prohlubovat citové vztahy ke členům rodiny, k sobě navzájem. Kde bydlíme, části bytu – jak se jmenují, časová orientace, činnosti s tím spojené. Zpátky do minulosti – jak to bylo dříve (bez elektřiny, aut, mobilů...). Svět dinosaurů. Vedeme děti ke slušnému chování a jednání, k ohleduplnosti, pomoci druhému..., upozornit děti na různá nebezpečí (cizí lidé, šikana...). Formou bájí a pověstí seznámení s historií českých dějin, co je to domov. Blíže se seznámíme s Českou republikou, hlavní město, státní znaky, hymna, hranice...práce s mapou, atlasem, hrady a zámky, vodstvo, hory atd.

Rozsah: 4 týdny

Podtémata:

Zpátky do minulosti nebo Mezi dinosaury

Proč maminka Adámka nechce

Báje a pověsti

Cestujeme po České republice

Vzdělávací záměry (cíle):

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- Česká republika, státní symboly, hlavní město, památky atd.

- jak to bylo dříve

- svět dinosaurů

- Den matek, struktura rodiny, kde bydlíme, části bytu, domu apod.

- rozvoj paměti a pozornosti, smyslového vnímání

- rozvoj estetického vnímání, cítění a prožívání

Sebepojetí, city, vůle

- osvojení si poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navozování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem, pravidla chování ve vztahu k druhému

- rozvoj schopnosti sebeovládání

Dítě a ten druhý

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Dítě a společnost

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

- rozvoj společenského i estetického vkusu

Dítě a svět

- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Činnosti a náměty:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry, hry ve vodě apod.)
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky po obci, návštěvy obchodů, obecního úřadu, knihovny apod.), poznávání okolního prostředí – ekosystémy lesa, rybníků...
- kognitivní činnosti (vyprávění, poslech, diskuse nad problémem...)
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič...), hra na rodinu – přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- společné aktivity, společenské hry (Člověče, pexeso, domino...)
- samostatný slovní projev – moje rodina...
- hry a činnosti, které vedou k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, pomoci...
- spontánní hra, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové), bludiště, rozdíly...
- hry se slovy, slovní hádanky, sluchové a rytmické hry
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- konstruktivní a grafické činnosti
- prohlížení atlasů, map, knih
- DUMY: Moje maminka, Domácí práce, Každá rodina je jiná Česká republika...
Software: Barevné kamínky Květen

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka, ptát se...)
- sledovat očima zleva doprava
- projevovat zájem o knihy, mapy, atlasy

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- přemýšlet, vést jednoduché úvahy
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost

Sebepojetí, city, vůle

- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

Dítě a ten druhý

- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

- chovat se obezřetně při setkání s cizími lidmi

Dítě a společnost

- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

Dítě a svět

- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (ulice, hřiště, obchod...)
- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje (minulost, přítomnost, budoucnost), využívání digitálních technologií v běžném životě

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom pojmů, znaků a symbolů
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Kompetence k řešení problémů

- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

Sociální a personální kompetence

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

Činnostní a občanské kompetence

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění

ČERVEN   CESTOVÁNÍ DO SVĚTA ZVÍŘAT

Charakteristika bloku:

Děti prožívají radostnou atmosféru při oslavách Dne dětí, sdílejí hezké zážitky s ostatními kamarády. Děti z celého světa - cestování po světě – světadíly, charakteristické znaky, památky, flóra, fauna...práce s mapou, globusem, atlasem. Děti se blíže seznamují se zvířaty ze ZOO, jak se chovat v zoologické zahradě... Charakteristické znaky léta, život u vody a ve vodě. Botanika – lesní plody, luční květiny (botanický klíč), zoologie – hmyz (včely, čmeláci, vosy, mouchy). Moře – voda a život v ní.

Rozloučení s budoucími prvňáčky. Rozloučení se školním rokem, vyhlášení výsledků různých soutěží. Bezpečnost dětí o prázdninách (koupání, jízda na kole...), pochopit tělesnou zdatnost jako faktor, který podporuje zdraví.

Rozsah: 5 týdnů

Podtémata:

Děti z celého světa

Život ve vodě a u vody

ZOO (bajky)

Na návštěvě u včeliček, U broučků na paloučku

O rybáři a zlaté rybce – podmořský svět

Vzdělávací záměry (cíle):

Dítě a jeho tělo

- ovládnání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění), i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

Poznávací schopnosti a funkce, představitivost a fantazie, myšlenkové operace

- poznat a pojmenovat zvířata – ZOO, ve vodě a u vody, hmyz, podmořský svět
- charakteristické znaky léta, světadílů – názvy, charakteristika, památky...
- moře a život v něm, voda slaná...
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření základů pro práci s informacemi

Sebepojetí, city, vůle

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

Dítě a ten druhý

- rozvoj kooperativních dovedností
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti...)

Dítě a společnost

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopností projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

Dítě a svět

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- pozorovat život v přírodě, změny

Činnosti a náměty:

- pohybové hry a cvičení na zahradě (míče, líný tenis...), v lese (zdlouvání přírodních překážek, nerovností v terénu...), rozvoj a užívání všech smyslů
- smyslové a psychomotorické hry (zvířata ze ZOO, květiny...)
- samostatný slovní projev
- hry zaměřené na poznávání a rozlišování zvuků zvířat, zvuky v přírodě...
- přímé pozorování jevů v okolí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník...), rozhovor o výsledku pozorování
- řešení myšlenkových a praktických problémů, hledání různých možností a variant
- výtvarné a pracovní činnosti s různými druhy materiálů, třídění, přiřazování
- oslava Dne dětí
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- četba, vyprávění, poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením (Ferda a jeho mouchy, Už to zvládnou...)
- návštěva různých kulturních akcí
- prohlížení knih, časopisů, encyklopedií, map a atlasů
- vyjadřování svých pocitů a nálad
- poučení o různých nebezpečných situacích (koupání, jízda na kole, přechod přes silnici, požár...)

- DUMY: Hádanky, Chování u rybníka, Poznej rybičku, Exotická zvířata, moře a oceány...
Software: Dětský koutek

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka, ptát se...)
- sledovat očima zleva doprava, domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- projevovat zájem o knihy, mapy, atlasy

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle mezi apod.), matematické pojmy

Sebepojetí, city, vůle

- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

Dítě a ten druhý

- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, respektive osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- spolupracovat s ostatními

Dítě a společnost

- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Dítě a svět

- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách
- při zadané práci dokončí, co započalo

Kompetence k řešení problémů

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných i matematických pojmů

Komunikativní kompetence

- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Sociální a personální kompetence

- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim

Činnosti a občanské kompetence

- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Červenec Letní hrátky

Charakteristika bloku:

Charakteristické znaky léta, počasí, květiny (zahradní, luční, pokojové), plody lesa, pozorování přírody. Prázdninové cestování, kam pojedeme, co si s sebou vezmeme...Musíme dbát na bezpečnost svoji i druhých, jak předcházet úrazům, poskytnutí první pomoci, důležitá telefonní čísla...

Rozsah: 2 týdny

Podtémata:

Těšíme se na prázdniny

Vzdělávací záměry (cíle):

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a dovedností (hry na zahradě, hry s míčem, průlezky...)
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- rozvoj a užívání všech smyslů

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- rozvoj komunikativních dovedností, samostatné vyjadřování

Poznávací schopnosti a funkce, představitivost a fantazie, myšlenkové operace

- charakteristické znaky léta, plody lesa, počasí, květiny...
- kam pojedeme o prázdninách, co si zabalíme...
- dbát na svoji bezpečnost i bezpečnost druhých – koupání, jízda na kole, v lese – plody, zmije, jak se chovat, když je bouřka...znát důležitá telefonní čísla IZS
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)

Sebepojetí, city, vůle

- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a ten druhý

- rozvoj kooperativních dovedností
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem

Dítě a společnost

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat

Dítě a svět

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- pozorovat život v přírodě, změny

Činnosti a náměty:

- pohybové hry, psychomotorické hry, relaxační hry, hry na zahradě (padák, obruče, líný tenis, míče...)
- rozvoj jemné motoriky (klička, hra s květinami, třídění stavebnic...)

- společné rozhovory, vyprávění, prohlížení knih, časopisů...
- samostatný slovní projev, volné vyprávění
- telefonní čísla IZS (Už to zvládnou), hra s čísly
- obrázky – léto, počasí, plody lesa...
- spontánní hra, vlastní výběr
- četba, vyprávění a poslech pohádek
- zpívání pro radost, hra na hudební nástroje
- výtvarné a pracovní činnosti – estetické a tvůrčí aktivity
- dramatické činnosti
- pracovní listy, grafomotorika
- DUMY: Léto, Těšíme se na prázdniny...
- Digitální pomůcky – robotické hračky

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo

- zachovávat správné držení těla
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc
- zvládat sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- formulovat otázky, slovně reagovat
- projevovat zájem o knihy, mapy, atlasy, soustředěně poslouchat četbu

Poznávací schopnosti a funkce, představitivost a fantazie, myšlenkové operace

- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)

Sebepojetí, city, vůle

- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, ztlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

Dítě a ten druhý

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

Dítě a společnost

- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

Dítě a svět

- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co zvládlo

Kompetence k řešení problémů

- všimá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

Komunikativní kompetence

- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými
- chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou

Sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej

Činnostní a občanské kompetence

- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

6.2 DÍLČÍ PROJEKTY A PROGRAMY

Od roku 2016 je naše mateřská škola zapojena do projektu České obce sokolské Se sokolem do života, aneb Svět nekončí za vratky, cvičíme se zvířátky, který je zaměřený na sportovní všestrannost.

Další součástí ŠVP jsou vlastní celoroční projekty: Kamarád s přírodou aneb do přírody za zvířátky, projekt S písničkou do školy, projekt Předškoláček s rodiči, projekt Čtení v mateřské škole, projekt Hravá a tvořivá odpoledne s rodinou, projekt Chytré hrátky se zvířátky (viz přílohy).

Škola je také zapojena do projektu recylohraní - EkoEda

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Evaluační je průběžné vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek v mateřské škole, které nám poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce. Jde o systematický proces, jehož výsledky využíváme ke zlepšování vzdělávacího procesu a podmínek, za kterých se tento proces uskutečňuje. Je to průběžná a systematická činnost, pokroky dítěte se sledují každodenně, dlouhodobě a systematicky.

Evaluační probíhá na úrovni školy a na úrovni třídy. Na úrovni školy se hodnotí především podmínky MŠ, plnění cílů a záměrů ŠVP a práce pedagogických pracovníků. Soulad ŠVP (TVP) s RVPPV – porovnávání textů při legislativních změnách či zásadních změnách v MŠ, provádí zástupkyně ŘŠ pro MŠ (aktualizace).

Na úrovni školy probíhá evaluační 1x ročně – výroční zpráva. Zapisuje zástupkyně ŘŠ pro MŠ.

- evaluační průběhu vzdělávání se zaměřuje na hodnocení vzdělávacího procesu, používání metod a forem práce, uplatňování nových poznatků a zkušeností, naplňování cílů a záměrů ŠVP
  - evaluační personálních podmínek – cílem je zhodnocení personálních podmínek nutných při naplňování cílů RVP, hodnotíme kvalifikovanost pedagogických pracovníků, využívání DVPP
  - evaluační materiálních podmínek – zhodnocení materiálních podmínek školy vzhledem k záměrům ŠVP, týká se vybavení tříd, zahrady, vybavení ŠJ, technického stavu budovy
  - evaluační organizačních podmínek školy – zhodnocení vhodnosti a účelnosti organizace a režimového uspořádání vzhledem k záměrům ŠVP
  - evaluační spolupráce s rodinou – zhodnocení naplnění zvolených forem, metod
  - evaluační se ZŠ – p. ředitelka zpracovává výroční zprávu školy (1x za rok), spolupráce pracovníků základní a mateřské školy, předávání informací pedagogických a provozních
  - evaluační TVP – zhodnocení zda dochází k naplnění stanovených záměrů a cílů
- Využívá se kontrolních a hospitačních činností, pedagogických a provozních porad, konzultace se všemi pracovníky mateřské školy.

Na úrovni třídy provádí pedagogické pracovníky evaluační témat, hodnocení jednotlivých dětí a hodnocení sebe sama.

Při sebereflexi si denně odpovídáme na otázky:

- Co se děti naučily (hodnotíme děti)
- Co se dozvěděly nového (hodnocení výsledků)
- Čím (hodnocení procesů) se mi to podařilo dosáhnout (autoevaluační)

Hodnocení a evaluace pedagogy:

Pedagog nehodnotí, jestli všechny děti všechno zvládly, ale hodnotí především svoji práci, zvolené metody, formy, prostředky s ohledem na reakci dětí, na to, jestli děti zvolenými činnostmi zaujal, jestli pro ně byla činnost přínosem.

Individuální hodnocení dětí:

Individuální hodnocení = pedagogická diagnostika musí vždy respektovat možnosti dítěte. Jde o zmapování jeho schopností. Co dítěti jde, v čem je úspěšné, popř. odhalení jeho talentu, ale především aby se zjistilo, co činí dítěti problémy, kde „vážně“, v čem jsou nedostatky a z toho všeho pak vyvodit důsledky pro svoji práci s tím konkrétním dítětem.

Individuální hodnocení dítěte musí vždy vycházet ze znalosti výchozího vývojového stupně dítěte a vzhledem k tomuto stupni pak má být také hodnocen pokrok dítěte.

Hodnocení je pracovní dokument, který se stále doplňuje, mění. Je to důvěrný dokument, který slouží pedagogům k optimalizaci rozvoje dítěte.

Individuální hodnocení dětí se provádí v průběhu roku, zapisují obě učitelky. Hodnocení výsledků vzdělávání probíhá za úzké spolupráce učitelek a zapisuje se do Záznamového archu Klokánův kufr (zpravidla 2x do roka – říjen, červen, v případě potřeby průběžně). Je to systém přehledný, smysluplný a účelný. U dětí vytvářena portfolia (grafická cvičení, kresba postavy, nápodoba znaků, teček...) - v průběhu roku.

Individuální hodnocení dětí – předškoláci – Strom, provádí zástupkyně ŘŠ pro MŠ

2x do roka (Předcházíme poruchám učení – Brigitte Sindelarová).

Průběžné podávání informací mezi učitelkami, pozorování dětí, sledování pokroku dítěte, analýza výtvarných prací apod..

S výsledky evaluace se dále pracuje při plánování činností a ve vzdělávacím procesu.

Hodnocení – autoevaluace zaměstnanců MŠ – 1x za rok, hodnotící rozhovor (ředitelka školy)

Hodnocení ze strany rodičů – 1x za 3-4 roky (dotazníkové šetření).

Hodnocení týdenního bloku – provádí obě p. učitelky (vždy ta p. učitelka, která má ranní směnu), hodnotíme z hlediska naplňování cílů vzdělávání, hodnocení vlastní práce. Podle získaných výsledků je možno dále plánovat tematické celky i jejich části upravovat a vylepšovat, doplňovat a obohacovat o nové zajímavé náměty, prostředky a činnosti.

Vyhodnocení zpracování TVP a jeho funkčnosti, porovnání s požadavky ŠVP, optimalizace (písemné záznamy o diskusích TVP, jednání v praxi i na poradách)- 1x měsíčně, provádí zástupkyně ŘŠ pro MŠ, porady – zápis provádí p. učitelka.

Sledování a hodnocení kvality práce pedagogických zaměstnanců školy – kontrolní a hospitační činnost – provádí zástupkyně ŘŠ pro MŠ (1- 2x ročně) viz. Plán hospitační činnosti – záznam o hospitaci.

Sledování a hodnocení kvality práce provozních zaměstnanců – viz. Plán kontrolní činnosti (zápisy do sešitu kontrol provozní pracovnice) - provádí zástupkyně ŘŠ pro MŠ, 1x-2x ročně.

Metody hodnocení a evaluace:

- pozorování, opakované pozorování
- rozhovor s dítětem, s rodiči, konzultace s ostatními odborníky
- diskuse
- rozbor herních aktivit dítěte
- rozbor procesu učení
- rozbor jazykových projevů /úroveň komunikace/
- rozbor, analýza prací – výtvorů dítěte (kresby, pracovní výrobky...)
- sociometrické metody (rozbor chování a jednání ve skupině, vztahy, postavení dítěte ve skupině apod.)
- analýza vlastní pedagogické aktivity

